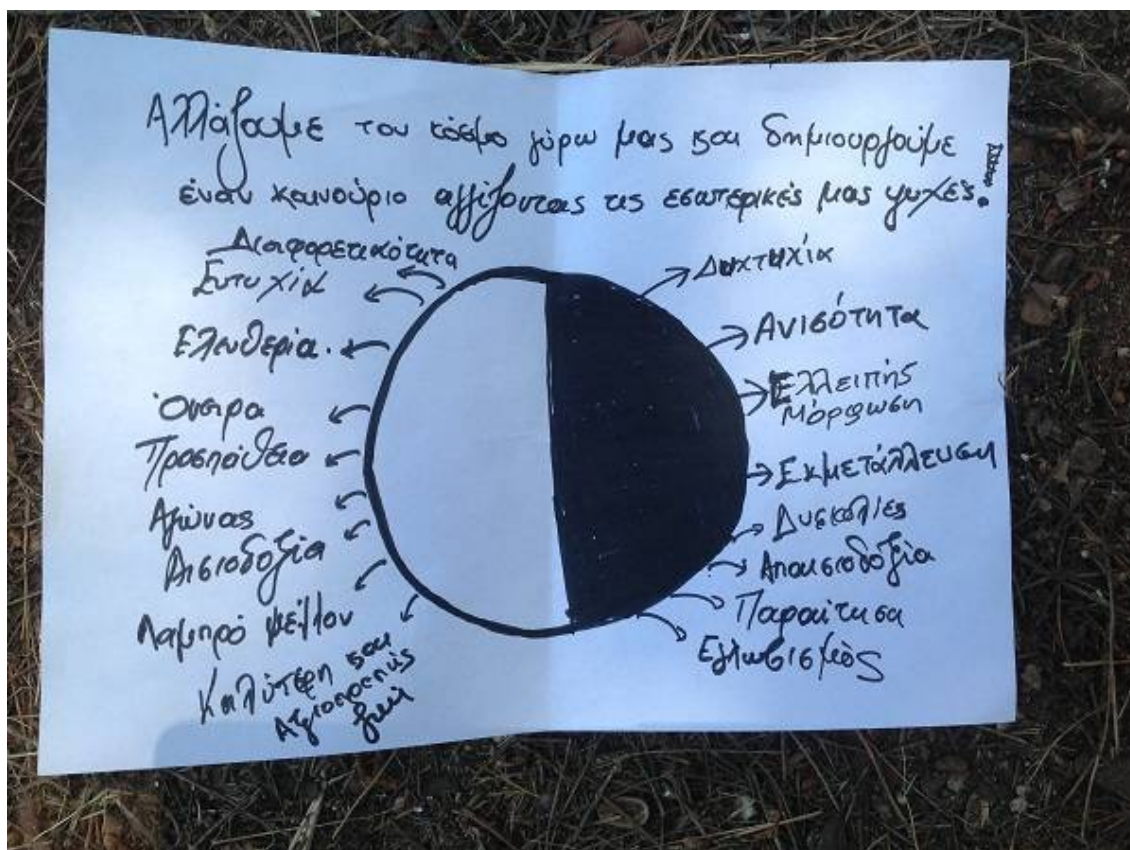

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΤΗΣ
ΜΟΥΣΟΥΛΜΑΝΙΚΗΣ ΜΕΙΟΝΟΤΗΤΑΣ
ΣΤΗ ΘΡΑΚΗ

πρόσθεση όχι αφαίρεση
πολλαπλασιασμός όχι διαίρεση

“Εκπαίδευση των παιδιών της μουσουλμανικής μειονότητας στη Θράκη”
Η εξέλιξη της δράσης 6: “Δημιουργικά Εργαστήρια Νέων” 2013-2014

Έκθεση καταγραφής & αποτίμησης της εξέλιξης των ΔΕΝ
Σεπτέμβριος 2014

Άνη Βασιλείου

Κοινωνική Ψυχολόγος - Υπεύθυνη Δράσης “Δημιουργικά Εργαστήρια Νέων”

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Η εξέλιξη της δράσης των ΔΕΝ: Σεπτέμβριος 2013 - Ιούλιος 2014.....	4
Εξέλιξη του συντονισμού & της εποπτείας του δικτύου συνεργατών της δράσης των ΔΕΝ.....	4
Η εξέλιξη του συντονισμού του δικτύου συνεργατών ως αναπόσπαστο μέρος της μεθοδολογίας κοινωνικο-πολιτισμικής εμπύχωσης που αναπτύσσει η δράση των ΔΕΝ.....	4
Η εξέλιξη της εσωτερικής αξιολόγησης ως αναπόσπαστο μέρος της μεθοδολογίας κοινωνικο-πολιτισμικής εμπύχωσης που αναπτύσσει η δράση των ΔΕΝ.....	5
Εξέλιξη της συνέργειας των ΔΕΝ με το σύνολο των δράσεων του ΠΕΜ.....	6
Εξέλιξη των διαφοροποιημένων δράσεων των ΔΕΝ.....	6
1. Κατασκευάζοντας το νέο χάρτη των ΔΕΝτοπ(ι)ων 2013-2014.....	7
<i>Περίληψη της δράσης.....</i>	7
<i>Εξέλιξη της μορφής της δράσης των ΔΕΝ – τα νέα ΔΕΝτοπία & οι νέοι ΔΕΝτόποι.....</i>	8
<i>Εξέλιξη του δικτύου συνεργατών των ΔΕΝ.....</i>	8
2. Ομάδες νέων στους ΔΕΝτόπους.....	9
<i>Περίληψη της δράσης.....</i>	9
<i>Συμμετοχή στη δράση.....</i>	11
3. Εκδηλώσεις ανοιχτές στην τοπική κοινότητα.....	11
3.1 “Μαζί συνδιαμορφώνουμε τα ΔΕΝ!” (ΔΕΝτόπος Ξάνθης).....	12
<i>Περίληψη της δράσης.....</i>	12
<i>Συμμετοχή στη δράση.....</i>	12
3.2 “Αυλαία” (ΔΕΝτόπος Κομοτηνής).....	12
<i>Περίληψη της δράσης.....</i>	12
<i>Συμμετοχή στη δράση.....</i>	12
3.3 Διαπολιτισμικός Πολυχώρος Έκφρασης για Νέους και Νέες.....	12
<i>Περίληψη της δράσης.....</i>	12
<i>Συμμετοχή στη δράση.....</i>	13
3.4 ΔΕΝ<>ΚΕΣΠΕΜ.....	13
<i>Περίληψη της δράσης.....</i>	13
<i>Συμμετοχή στη δράση.....</i>	13
3.5 Ομάδα νέων ΔΕΝ <> Ομάδα νέων Σχολής Χιλλ (Αθήνα).....	13
<i>Περίληψη της δράσης.....</i>	13
<i>Συμμετοχή στη δράση.....</i>	14
4. Θερινά ΔΕΝ 2014.....	14
<i>Περίληψη της δράσης.....</i>	14
<i>Συμμετοχή στη δράση.....</i>	16

Πίνακες συμμετοχής στις δράσεις των ΔΕΝ.....	17
Πίνακας 1.....	17
Πίνακας 2.1.....	18
Πίνακας 2.2.....	18
Πίνακας 2.3.....	18
Πίνακας 2.4.....	19
Πίνακας 2.5.....	19
Πίνακας 2.6.....	19
Πίνακας 3.....	20
Πίνακας 3.1.....	20
Πίνακας 3.2.....	20
Πίνακας 3.3.....	20
Πίνακας 3.4.....	21
Πίνακας 3.5.....	21
Πίνακας 4.....	22
Πίνακες αποτελεσμάτων ερωτηματολογίων.....	23
Ομάδες νέων στους ΔΕΝτόπους.....	23
Νέοι.....	23
Γονείς.....	24
Θερινά ΔΕΝ.....	25
Νέοι.....	25
Γονείς.....	26

Η εξέλιξη της δράσης των ΔΕΝ: Σεπτέμβριος 2013 - Ιούλιος 2014

Οι μικτές πολιτισμικά ομάδες νέων οι οποίες σταδιακά δημιουργούνται στα ΚΕΣΠΕΜ απευθύνονται σε παιδιά, προέφηβους, έφηβους και νέους ενήλικες των τοπικών κοινωνιών. Στόχος είναι η γνωριμία των μειονοτικών μαθητών με ομήλικους της πλειονότητας και η από κοινού κοινωνικοποίηση μέσα από δημιουργικές δραστηριότητες. Τόσο στα ΔΕΝ σταθερών ομάδων, όσο και στα Θερινά ΔΕΝ οι νέοι ενθαρρύνονται να αναλάβουν πρωτοβουλίες και να συνεργαστούν μεταξύ τους για κοινό έργο. Δημιουργώντας σχέσεις αλληλοστήριξης μεταξύ τους, μέσα από κοινά βιώματα, κατακτούν ψυχοκοινωνικές δεξιότητες οι οποίες μεταφέρονται στην καθημερινή ζωή έξω από τα ΔΕΝ – στη γειτονιά, στο σχολείο.

Το δίκτυο συνεργατών των ΔΕΝ αποτελείται από μέλη των τοπικών κοινωνικών του πεδίου παρέμβασης του προγράμματος. Η μικτή πολιτισμικά ομάδα ενηλίκων συνδιαμορφώνει την πορεία της δράσης των ΔΕΝ. Η δυνατότητα ενός βιωματικού χαρακτήρα εργαστηρίου συνύπαρξης γύρω από κοινό έργο, δίνει στους συνεργάτες των ΔΕΝ την ευκαιρία να αναπτύξουν εργαλεία και μεθοδολογία κοινωνικό-πολιτισμικής εμπύχωσης που να ανταποκρίνονται στις ανάγκες των ομάδων νέων με τους οποίους θα καλεστούν να συνδιαλλαγούν στα πλαίσια της ανάπτυξης της δράσης.

Η δράση των ΔΕΝ συμβάλλει άμεσα στο χτίσιμο σχέσεων εμπιστοσύνης και συνεργασίας μεταξύ των νέων διαφορετικών πολιτισμικών ομάδων, και άρα έμμεσα στην καταπολέμηση της σχολικής διαρροής μέσω των ψυχοκοινωνικών δεξιοτήτων στις οποίες εκπαιδεύει βιωματικά τους νέους. Τα ΔΕΝ αποτελούν ένα ασφαλές εργαστήριο για κάθε νέο που επιθυμεί να μάθει τη συμβίωση, την επίλυση συγκρούσεων, τον διαπολιτισμικό διάλογο, και τη συμμετοχή σε κοινό έργο ως ισότιμο μέλος ομάδας. Ενθαρρύνει το χτίσιμο της αυτοπεποίθησης, της αυτενέργειας, της επικοινωνίας, της συνεργατικής συμβίωσης και της δημιουργικής έκφρασης. Αυτές οι βιωμένες δεξιότητες γίνονται εφόδια ενός νέου καθώς μαθαίνει να τις μεταφέρει στην καθημερινή ζωή έξω από τα ΔΕΝ – στη γειτονιά και στις σχέσεις του ως μέλος μιας σχολικής κοινότητας. Όσο περισσότερο αναπτύσσει δεξιότητες που του επιτρέπουν την ισότιμη και ενεργή ένταξη στο κοινωνικό του περιβάλλον, τόσο αποθαρρύνεται το βίωμα του αποκλεισμού.

Η δράση των ΔΕΝ - μέσω της συνεξέλιξης της ομάδας εμπυχωτών και των ομάδων νέων - συμβάλλει άμεσα στο χτίσιμο σχέσεων εμπιστοσύνης και συνεργασίας μεταξύ διαφορετικών πολιτισμικών ομάδων, και άρα έμμεσα στην καταπολέμηση της σχολικής διαρροής μέσω των ψυχοκοινωνικών δεξιοτήτων στις οποίες εκπαιδεύει τα μέλη του, είτε ανήκουν στην ομάδα εμπυχωτών είτε ανήκουν στις ομάδες νέων. Τα ΔΕΝ αποτελούν ένα ασφαλές εργαστήριο για καθέναν που επιθυμεί να εξασκήσει τη συμβίωση, την επίλυση συγκρούσεων, τον διαπολιτισμικό διάλογο, και τη συμμετοχή σε κοινό έργο ως ισότιμο μέλος ομάδας. Ενθαρρύνει το χτίσιμο της αυτοπεποίθησης, της αυτενέργειας, της επικοινωνίας, της συνεργατικής συμβίωσης και της δημιουργικής έκφρασης. Αυτές οι βιωμένες δεξιότητες γίνονται εφόδια καθώς ο καθένας μαθαίνει να τις μεταφέρει στην καθημερινή ζωή έξω από τα ΔΕΝ – στη γειτονιά και στις σχέσεις του ως μέλος μιας κοινότητας. Όσο περισσότερο αναπτύσσει δεξιότητες που του επιτρέπουν την ισότιμη και ενεργή ένταξη στο κοινωνικό του περιβάλλον, τόσο αποθαρρύνεται το βίωμα του αποκλεισμού.

Η χρονιά παράτασης του Προγράμματος και των ΚΕΣΠΕΜ (2013-2014) έδωσε την ευκαιρία για ουσιαστική εξέλιξη της πορείας ανάπτυξης της δράσης των ΔΕΝ.

Εξέλιξη του συντονισμού & της εποπτείας του δικτύου συνεργατών της δράσης των ΔΕΝ

Η εξέλιξη του συντονισμού του δικτύου συνεργατών ως αναπόσπαστο μέρος της μεθοδολογίας κοινωνικο-πολιτισμικής εμπύχωσης που αναπτύσσει η δράση των ΔΕΝ

Η χρονιά παράτασης του ΠΕΜ (2013-2014) έδωσε την ευκαιρία να εξελιχθεί η εποπτεία της δράσης από μία διεργασία που συντονίζεται από την υπεύθυνη της δράσης- σε μία διεργασία που εμπυχώνεται από την ίδια την ομάδα συνεργατών των ΔΕΝ ως αναπόσπαστο κομμάτι της μεθοδολογίας της κοινωνικο-πολιτισμικής εμπύχωσης. Ο ρόλος της υπεύθυνης της δράσης στις τακτικές εβδομαδιαίες συναντήσεις της ολομέλειας των συνεργατών μετατράπηκε σταδιακά από έναν ρόλο συντονισμού της ομάδας σε έναν ρόλο εποπτείας του συντονισμού της ομάδας την οποία ανέλαβαν μέλη της ίδιας της ομάδας.

Πραγματοποιήθηκαν **επιμέρους εποπτικές συναντήσεις** της υπεύθυνης της δράσης των ΔΕΝ με μέλη του δικτύου συνεργατών των ΔΕΝ (σύνδεση με skype και από κοντά) όσο και **συναντήσεις της ολομέλειας του δικτύου συνεργατών** (σε συνάντηση με φυσική παρουσία ή/και συντονισμό της υπεύθυνης δράσης) για τις ανάγκες διερεύνησης της εξέλιξης της συνολικής πορείας της δράσης και την προετοιμασία, το σχεδιασμό, την παρακολούθηση και αποτίμηση των επιμέρους δράσεων του νέου κύκλου της δράσης 2013-2014. Τα μέλη του

δικτύου συνεργατών πραγματοποίησαν συνάντηση συντονισμού και ανατροφοδότησης της πορείας της δράσης μία φορά την εβδομάδα σε όλη τη διάρκεια της χρονιάς παράτασης της δράσης, με συντονισμό από τα μέλη του δικτύου συνεργατών των ΔΕΝ.

ΜΗΝΑΣ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΕΣ ΕΠΟΠΤΙΚΩΝ ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΩΝ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΕΣ ΟΛΟΜΕΛΕΙΩΝ ΔΕΝ+
ΣΕΠ	Τε 18/9, Πε 19/9, Τε 25/9, Σα 28/9	Δε 16/9*, Δε 23/9, Δε 30/9*
ΟΚΤ	Τρ 1/10*, Δε 7/10, Πα 18/10, Δε 21/10, Τρ 22/10, Τε 23/10	Τε 2/10*, (Δε 7/10), (Δε 14/10), (Δε 21/10)
ΝΟΕ	Τρ 5/11, Τε 6/11, Πε 7/11, Τρ 12/11, Πα 15/11, Τε 20/11, Τε 27/11	Δε 4/11*, Δε 11/11, (Δε 18/10), (Δε 25/10)
ΔΕΚ	Τρ 10/12*, Τε 11/12*	(Δε 2/12), Δε 9/12*, Δε 16/12, Δε 23/12
ΙΑΝ	Τρ 14/01*, Τε 15/01*, Πε 16/01*, Πα 17/01*, Τρ 28/1	Δε 13/1*, (Δε 20/1), (Δε 27/1)
ΦΕΒ	Δε 3/2, Τρ 4/2, Τρ 18/2*-Κυ 23/2*, Τρ 25/02	(Δε 3/2), Δε 10/2, Δε 17/2*, Δε 24/2
ΜΑΡ	Τε 5/3, Τρ 11/3, Τρ 18/3 – Πα 21/3*, Δε 24/3, Πε 27/3, Δε 31/3	(Δε 10/3), Δε 17/3*, Δε 24/3, Δε 31/3
ΑΠΡ	Τρ 1/4, Τρ 29/4*	(Δε 7/4), Δε 14/4*, (Δε 21/4), Δε 28/4*
ΜΑΪ	Τρ 6/5, Δε 12/5, Τρ 13/5, Δε 19/5, Τρ 20/5, Τρ 27-Πα 29/5*	(Δε 5/5), (Δε 12/5), (Δε 19/5), Δε 26/5*
ΙΟΥΝ	Δε 2/6*, Τρ 10/6, Τε 18/6, Πα 20/6*, Κυ 22 - Πα 27/6*,	Τρ 3/6*, (Δε 16/6), Σα 21/6*, Κυ 29/6*
ΙΟΥΛ	Δε 30/6 - Σα 5/7*, Τε 2/7*, Πα 4/7*, Δε 7/7*, Δε 14/7*, Τρ 15/7, Τε 16/7*, Σα 19/7*	Κυ 6/7*, Κυ 13/7*, Κυ 20/7*, Πε 31/7*

* συνάντηση με φυσική παρουσία ή/και συντονισμό της υπεύθυνης δράσης
 (...) συνάντηση ολομέλειας με συντονισμό από τα μέλη του δικτύου συνεργατών των ΔΕΝ

Η εξέλιξη της εσωτερικής αξιολόγησης ως αναπόσπαστο μέρος της μεθοδολογίας κοινωνικο-πολιτισμικής εμπύχωσης που αναπτύσσει η δράση των ΔΕΝ

Η χρονιά παράτασης του ΠΕΜ (2013-2014) έδωσε την ευκαιρία να εξελιχθεί η “εσωτερική αξιολόγηση” που αναπτύχθηκε κατά την τριετία 2010-2013 από μία διεργασία που συντονίζεται από “εξωτερικούς συνεργάτες” -με ευθύνη της υπεύθυνης της δράσης- σε μία διεργασία που εμπυχώνεται από την ίδια την ομάδα συνεργατών των ΔΕΝ ως αναπόσπαστο κομμάτι της μεθοδολογίας της κοινωνικο-πολιτισμικής εμπύχωσης. Οι “πολλαπλές αφηγήσεις” που συνθέτουν εικόνες αποτίμησης της δράσης βρήκαν τη θέση τους στον χώρο που δημοσιοποιεί την πορεία της δράσης - στους διαδικτυακούς ΔΕΝτόπους στην ιστοσελίδα του ΠΕΜ (βλ. παραδείγματα παρακάτω).

Η διεργασία αποτίμησης και αξιολόγησης ενσωματώθηκε στη ροή της δράσης των ΔΕΝ, αποτελώντας σημαντικό μέρος της μεθοδολογίας που αναπτύσσεται. Εξελίχθηκε σε μια ζωντανή διεργασία ανατροφοδότησης που εμπλέκει όλα τα μέρη (εμπυχωτές, γονείς, νέους, συνεργάτες επιμέρους δράσεων) η οποία βρίσκεται στον πυρήνα της διαδικασίας σχεδιασμού καθώς ζητούμενο είναι η υλοποίηση εκείνων των δράσεων που ανταποκρίνονται καλύτερα στις εκάστοτε ανάγκες του κοινωνικού πεδίου μέσα στο οποίο αναπτύσσονται – τόσο στο χρόνο όσο και στο χώρο.

Πριν σχεδιαστεί κάθε δράση, η έρευνα πεδίου πραγματοποιείται τόσο “προς τα έξω” -στο κοινωνικό πεδίο στο οποίο απευθύνεται- όσο και “προς τα μέσα”, μέσα από διάλογο οραματισμού της εξέλιξης της συνολικής δράσης των ΔΕΝ μεταξύ των μελών του δικτύου συνεργατών της.

Καθώς προχωράει κάθε δράση, η ανατροφοδότηση των μελών της καθοδηγεί τον επαναπροσδιορισμό των στόχων και του σχεδιασμού της δράσης.

Καθώς ολοκληρώνεται κάθε επιμέρους δράση, η διαδικασία “αφομοίωσης” της δράσης δίνει ταυτόχρονα τη δυνατότητα στα μέλη του δικτύου συνεργατών των ΔΕΝ να αναπτύξουν ενημερότητα γύρω από την γνώση και την εμπειρία που έχει κερδηθεί (οι καρποί της δράσης), όσο και γύρω από τις πιθανές κατευθύνσεις εξέλιξης νέων δράσεων (οι σπόροι της δράσης).

Για τις ανάγκες της συνεχούς αποτίμησης και αξιολόγησης της πορείας της δράσης των ΔΕΝ, αξιοποιήθηκαν τα σχεδιασμένα εργαλεία παρακολούθησης της δράσης (βλ. **Παραδοτέο “ΔΕΝ 6Δ ΤΟΜΟΣ Β Παραρτήματα” σελ. 25-35**).

Επίσης, πραγματοποιήθηκαν ειδικά σχεδιασμένες συζητήσεις του δικτύου συνεργατών των ΔΕΝ κάθε μήνα κατά την πορεία της φετινής δράσης γύρω από τους στόχους και την αποτίμηση της πορείας της δράσης όπου αξιοποιήθηκαν και τα αποτελέσματα των ερωτηματολογίων νέων και γονέων (βλ. **Πίνακες αποτελεσμάτων ερωτηματολογίων**).

Τέλος, υπήρξε παρακολούθηση της πορείας της δράσης μέσω των καταγραφών τόσο της υπεύθυνης της δράσης

όσο και της ομάδας εμπυχωτών των ομάδων νέων και των διαφοροποιημένων δράσεων.

Παραδείγματα αποτίμησης επιμέρους δράσεων 2013-2014:

(α) Δράση "Κατασκευάζοντας τον χάρτη των νέων ΔΕΝτοπ(ι)ων (16/9-27/11 2013) – "[Ματιές αποτίμησης της δράσης](#)"

(β) Επαναπροσδιορισμός των στόχων της δράσης των ΔΕΝ (Ιανουάριος 2014) - "[Στην καρδιά του χειμώνα, φυτεύουμε σπόρους](#)" και "[Δίνοντας φωνή στους σπόρους](#)"

(γ) Δράση "Ομάδες νέων στους ΔΕΝτόπους" (Οκτώβριος 2013 - Απρίλιος 2014) - [Το νήμα που ενώνει](#)

(δ) Δράση "Δ.Ε.Ν. χτίζουμε κοινότητα, αλληλεπιδρώντας μεταξύ μας!" (Μάιος 2014) - "[Ματιές αποτίμησης της δράσης](#)"

(ε) Αποτίμηση του κύκλου δράσης Οκτώβριος 2013 – Μάιος 2014 (Ιούνιος 2014) - "[Σπόροι-φυτά-κήπος-δάσος: Ανακαλύπτοντας το οικοσύστημα των ΔΕΝ](#)"

(στ) Δράση "Θερινά ΔΕΝ 2014" (Ιούνιος-Ιούλιος 2014) - "[Ακολουθώντας το νήμα που ενώνει](#)" και "[Θερινά ΔΕΝ 2014: η ματιά της ομάδας συντονισμού της δράσης](#)" (Ιούλιος 2014)

Εξέλιξη της συνέργειας των ΔΕΝ με το σύνολο των δράσεων του ΠΕΜ

Κατά τη διάρκεια της χρονιάς παράτασης του ΠΕΜ (2013-2014), το δίκτυο συνεργατών των ΔΕΝ -καθώς και η δράση- παρέμεινε ενεργό μέρος του διαλόγου μεταξύ δράσεων και υπευθύνων δράσεων του ΠΕΜ με στόχο τη μέγιστη δυνατή συνέργεια μεταξύ δράσεων και το άνοιγμα των ΚΕΣΠΕΜ στις τοπικές κοινωνίες. Σχεδιάστηκαν κι υλοποιήθηκαν κατά τόπους δράσεις με σκοπό την ενδυνάμωση της κοινωνικής ένταξης των νέων και την ενίσχυση της διαπολιτισμικής διάστασης των ΔΕΝ.

Μέσω της μεθοδολογίας της κοινωνικο-πολιτισμικής εμπύχωσης, συνεχίσαμε να αναπτύσσουμε ένα υποστηρικτικό για τη δράση των ΔΕΝ δίκτυο που συμπεριέλαβε νέους ενήλικες, γονείς, μέλη των τοπικών κοινωνιών, καθώς και την εκπαιδευτική κοινότητα. Οι ομάδες νέων και το δίκτυο συνεργατών των ΔΕΝ συμμετείχαν σε όλο το φάσμα επικοινωνίας των δράσεων του ΠΕΜ (newsletter, ιστοσελίδα, δημόσιες εκδηλώσεις του προγράμματος).

Πραγματοποιήθηκαν σειρά συναντήσεων (Πα 27/9/13, Τε 9/10/13, Πα 25/10/13) της υπεύθυνης της δράσης με την Ευαγγελία Φίγγου και την Αφροδίτη Μπάκα – με τη συμμετοχή της Θάλειας Δραγώνα - για τις ανάγκες εσωτερικής αξιολόγησης της τριετίας της δράσης 2010-2013. Πραγματοποιήθηκαν συναντήσεις (Πε 7/11/13, Πα 30/5/14) της υπεύθυνης της δράσης με μέλη της ομάδας συντονισμού του ΠΕΜ Άννα Φραγκουδάκη και την Θάλεια Δραγώνα όπου συζητήθηκε η πορεία της δράσης των ΔΕΝ. Η υπεύθυνη της δράσης συμμετείχε σε συνάντηση υπευθύνων δράσεων του ΠΕΜ που πραγματοποιήθηκε στην Αθήνα, τη Δευτέρα, 23 Σεπτεμβρίου 2013. Κατά τη διάρκεια της χρονιάς, πραγματοποιήθηκαν τακτικές συναντήσεις με τις υπεύθυνες των ΚΕΣΠΕΜ Ν. Ροδόπης και Ν. Ξάνθης -Μαρία Κωνσταντινίδου και Χαρά Καραβία- για την εξέλιξη των δράσεων των ΔΕΝ ως μέρος των επιμέρους ΚΕΣΠΕΜ.

Εξέλιξη των διαφοροποιημένων δράσεων των ΔΕΝ

Κύριο χαρακτηριστικό των επιμέρους δράσεων των ΔΕΝ κατά τη χρονιά παράτασης του ΠΕΜ (2013-2014) ήταν η διαφοροποιημένη ανάπτυξή τους. Ενώ διατηρήθηκε η αναγνωρισιμότητα των δράσεων (ομάδες νέων, θερινές δραστηριότητες) που είχε εδραιωθεί κατά την τριετία 2010-2013, ταυτόχρονα αναπτύχθηκε μια ροή συνεχούς έρευνας πεδίου -με συμμετοχή των νέων και των οικογενειών τους, σχολικών κοινοτήτων, συλλόγων τοπικών κοινωνιών, συνεργατών του ΠΕΜ και των ΚΕΣΠΕΜ- η οποία επέτρεψε την ανάδειξη διαφοροποιημένων δράσεων σε κάθε διαφορετικό κοινωνικό πεδίο, ανάλογα με τις εκάστοτε εκφρασμένες ανάγκες. Σε όλη την πορεία της φετινής δράσης, η αμφίδρομη ανατροφοδότηση μεταξύ του δικτύου συνεργατών των ΔΕΝ και των μελών των τοπικών κοινωνιών που συμμετείχαν στις δράσεις έγινε κεντρικό εργαλείο σχεδιασμού και επανασχεδιασμού των στόχων της δράσης των ΔΕΝ.

Οι δράσεις των ΔΕΝ ακολούθησαν το μοτίβο που αναπτύχθηκε κατά την τριετία 2010-2013, και διαχωρίζονται βάση του χαρακτήρα της κάθε επιμέρους δράσης:

(α) **ο σχεδιασμός του νέου κύκλου δράσης 2013-2014:** η φάση αποτίμησης της δράσης και διερεύνησης αναγκών βάση της οποίας σχεδιάζεται τόσο η εξέλιξη της δράσης όσο και η εξέλιξη του δικτύου συνεργατών των ΔΕΝ, κατά την περίοδο **Σεπτέμβριο-Οκτώβριο**.

(β) **ομάδες νέων:** η ανάπτυξη σταθερών ομάδων νέων οι οποίες αναπτύσσουν κατά τόπους δράση κατά την περίοδο **Οκτώβριο-Μάιο**.

(γ) **εκδηλώσεις ανοιχτές στην τοπική κοινότητα:** μικρής διάρκειας η/και αυτοτελής δράσεις που στοχεύουν στη

δημοσιοποίηση της δράσης των ΔΕΝ, το άνοιγμα της δράσης στην συμμετοχή της τοπικής κοινωνίας, και την ενθάρρυνση ομάδων νέων να μοιραστούν τα δημιουργικά τους έργα με φίλους και γονείς, κατά την περίοδο **Οκτώβριο-Μάιο**.

(δ) **Θερινά ΔΕΝ:** η ανάπτυξη δράσης που φιλοξενεί διαφορετικές συνθέσεις νέων από όλο το κοινωνικό πεδίο όπου δραστηριοποιείται η δράση των ΔΕΝ σε φυσικό χώρο με τη μορφή ημερησίων κατασκηνώσεων, κατά την περίοδο **Ιούνιο-Ιούλιο**.

1. Κατασκευάζοντας το νέο χάρτη των ΔΕΝτοπ(ι)ων 2013-2014

Περίληψη της δράσης

Δημιουργικά Εργαστήρια Νέων (ΔΕΝ) - Δράση: "Κατασκευάζοντας τον νέο χάρτη των ΔΕΝτοπ(ι)ων" (16/9 - 27/10 2013)

Η δράση προετοιμασίας και σχεδιασμού του νέου κύκλου της δράσης των ΔΕΝ (2013-2014) είχε στόχο να ενθαρρύνει το διάλογο μεταξύ των μελών του δικτύου συνεργατών ώστε να αξιοποιηθεί το σύνολο της πολύχρονης εμπειρίας στο σχεδιασμό του νέου κύκλου δράσης. Σκοπός ήταν να ανακαλύψουμε και να συνδιαμορφώσουμε την εξέλιξη της μορφής της δράσης και της οργάνωσης του δικτύου συνεργατών ώστε να χτίζει πάνω σε όλους τους προηγούμενους κύκλους και συγχρόνως να την προχωράει σε νέα ανοίγματα.

Τα μέλη της διαπολιτισμικής ομάδας συνεργατών των ΔΕΝ πραγματοποίησαν σειρά συναντήσεων για την αποτίμηση του έργου των ΔΕΝ και την εξέλιξη της δράσης. Στη συνέχεια, και με στόχο το σχεδιασμό του νέου κύκλου της δράσης, σχεδίασαν και υλοποίησαν σειρά συναντήσεων με νέους και γονείς στα κεντρικά ΚΕΣΠΕΜ (Κομοτηνή, Ξάνθη) και έκαναν επαφές με νέους και γονείς σε επιμέρους τόπους που είχε συμπεριλάβει η δράση της κινητής μονάδας (βαν) των ΔΕΝ την άνοιξη και το καλοκαίρι. Μέσω της μεθοδολογίας της κοινωνικο-πολιτισμικής εμπύχωσης, σκοπός αυτών των συναντήσεων ήταν η κατά τόπους διερεύνηση αναγκών ώστε να υπάρξει συνδιαμόρφωση του περιεχομένου των επιμέρους δράσεων – συμπεριλαμβάνοντας τόσο της τρέχουσες επιθυμίες και ανάγκες των συμμετεχόντων στα ΔΕΝ όσο και τις προτάσεις των εμπυχωτών. Καλώντας νέα και ενήλικα μέλη των τοπικών κοινωνιών με πολύχρονη εμπειρία στα ΔΕΝ να συμμετέχουν στη διαμόρφωση των επιμέρους δράσεων και εργαστηρίων που θα αναπτυχθούν την περίοδο 2013-2014, τα ΔΕΝ εξελίσσουν το διαπολιτισμικό τους άνοιγμα στις τοπικές κοινωνίες. Στην αμέσως επόμενη φάση της δράσης (Οκτώβριος-Δεκέμβριος 2013) υλοποιήθηκε κύκλος συναντήσεων των επιμέρους ομάδων νέων διαμορφώθηκαν ώστε να αναπτυχθούν επιμέρους και κατά τόπους δράσεις των ΔΕΝ.

Αν και ενιαία μέσα στο χρόνο των 6 εβδομάδων (16/9 - 27/10), η δράση εξελίχθηκε γύρω από τρεις άξονες:

(Α) ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΤΩΝ ΧΩΡΩΝ ΤΩΝ ΔΕΝ: με σκοπό την επανασύνδεση και σύσφιξη των σχέσεων μεταξύ συνεργατών μέσω της ανανέωσης των χώρων (Ξάνθης- Κομοτηνής - ΒΑΝ).

(Β) ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ & ΕΠΟΠΤΕΙΑΣ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΣΥΝΕΡΓΑΤΩΝ ΔΕΝ ΓΙΑ ΤΟΝ ΟΡΑΜΑΤΙΣΜΟ & ΤΟ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ: με σκοπό την κατασκευή του νέου χάρτη των ΔΕΝτοπ(ι)ων μέσω μιας σειράς συναντήσεων των μελών του ΔΕΝ+ που ενθαρρύνουν την ανταλλαγή σκέψεων, τον αναστοχασμό, το διάλογο και τη συνδιαμόρφωση της νέας μορφής της δράσης καθώς και τον νέο τρόπο οργάνωσης του δικτύου συνεργατών.

(Γ) ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΙΣ ΜΕ ΝΕΟΥΣ / ΓΟΝΕΙΣ / ΜΕΛΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΓΙΑ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΑΝΑΓΚΩΝ & ΣΧΕΔΙΑΣΜΟ ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΔΡΑΣΕΩΝ: με σκοπό την προετοιμασία του νέου κύκλου μέσω μιας σειράς επαφών με νέους, με γονείς, με συνεργάτες των ΚΕΣΠΕΜ, με μέλη της κοινότητας στους διαφορετικούς ΔΕΝτόπους¹ ώστε να διερευνηθούν ανάγκες, να γίνει ανταλλαγή σκέψεων και διάλογος γύρω απ' το σχεδιασμό του νέου κύκλου της δράσης.

Συνοπτική εικόνα της πορείας των έξι εβδομάδων της δράσης²:

Έναυσμα για την επανασύνδεση της ομάδας συνεργατών των ΔΕΝ ήταν το κάλεσμα της υπεύθυνης της δράσης προς τα μέλη του ΔΕΝ+ να αποφασίσουν αν επιθυμούν να "είναι παίκτες στην παράταση" (σε μέιλ με τίτλο "στην παράταση κρίνεται το παιχνίδι!"). Σ' αυτόν τον νέο κύκλο των ΔΕΝ, μας καλωσόρισε η δύναμη για αλλαγή κι εξέλιξη που καλλιερνήσαμε στη θερινή μας δράση - καλώντας μας να αξιοποιήσουμε τα μπερεκέτια μας ως άτομα στο ρόλο του εμπυχωτή αλλά κι ως μέλη ομάδας. Η επανασύνδεση έγινε μέσα από δράση - την ανανέωση των φυσικών χώρων των ΔΕΝ - η οποία ενθάρρυνε και την ανανέωση του "χώρου επικοινωνίας κι ανταλλαγής" μεταξύ των μελών της ομάδας, ώστε να υπάρξει όραμα για την εξέλιξη της δράσης βάση του οποίου θα γίνει ο σχεδιασμός του νέου κύκλου.

1 Βλ. στοιχεία συμμετεχόντων στον **Πίνακα 1**.

2 Αποσπάσματα από το ημερολόγιο καταγραφής της δράσης των μελών του δικτύου συνεργατών των ΔΕΝ.

Αξιοποιήσαμε την εβδομάδα 23-29/9, αφού πρώτα χωριστήκαμε σε μικρότερες συνθέσεις. Δημιουργήθηκαν τρεις υποομάδες κατά τόπους που θα είχαν τη δυνατότητα να αφοσιωθούν σε έναν χώρο και να κάνουν περισσότερες επαφές, με στόχο τη δημιουργία σχέσεων εμπιστοσύνης με τους γονείς και τους νέους. Η ιδέα των υποομάδων βγήκε από τη σκέψη πως πάντα σε μικρότερες συνθέσεις οργανωνόμαστε και λειτουργούμε καλύτερα.

Μέσα από τη συνδιαλλαγή των επιμέρους ομάδων συντονισμού σε ολομέλεια που χωρίστηκε σε δύο μέρη κατασκευάσαμε τον νέο χάρτη των ΔΕΝτοπ(ι)ων για τον νέο κύκλο της δράσης. Καρπός των προηγούμενων δύο βδομάδων αλλά και οδηγός για τα επόμενα βήματα σχεδιασμού ήταν η συνδιαλλαγή η οποία ανέδειξε τόσο την εξέλιξη της μορφής της δράσης των ΔΕΝ, όσο και την εξέλιξη του δικτύου συνεργατών των ΔΕΝ.

Συνοπτικά, οι πρώτες τρεις βδομάδες της δράσης αφιερώθηκαν στον οραματισμό και σχεδιασμό του νέου κύκλου των ΔΕΝ και την οργάνωση του δικτύου συνεργατών, ενώ κατά τις τρεις τελευταίες εβδομάδες της δράσης, οι επιμέρους ομάδες συντονισμού των ΔΕΝτόπων (Ξάνθη, Κομοτηνή, Βαν) πραγματοποίησαν επαφές με νέους, γονείς, μέλη των τοπικών κοινωνιών και συνεργάτες των ΚΕΣΠΕΜ και του ΠΕΜ με στόχο να δημιουργηθούν διαφοροποιημένα ΔΕΝτοπία (διαφορετικές δράσεις και μορφές ΔΕΝ που θα απαντούν σε κατά τόπους επιθυμίες και ανάγκες). Η δράση ολοκληρώθηκε με ανατροφοδότηση μεταξύ των επιμέρους ομάδων συντονισμού και αποτίμηση της πορείας της δράσης, με εποπτεία της υπεύθυνης της δράσης, σε δύο ολομέλειες του δικτύου συνεργατών των ΔΕΝ (Δε 21/10 και Δε 4/11), και την ενσωμάτωση της ανατροφοδότησης στο διαφοροποιημένο σχεδιασμό του ξεκινήματος της δράσης στους επιμέρους ΔΕΝτόπους.

Εξέλιξη της μορφής της δράσης των ΔΕΝ – τα νέα ΔΕΝτοπία & οι νέοι ΔΕΝτόποι

Το έργο των συνεργατών της δράσης των ΔΕΝ κατά το σχεδιασμό του νέου κύκλου ανέδειξε την ανάγκη να ανακαλύψουμε τον δικό μας τρόπο να “προσθέτουμε κι όχι να αφαιρούμε”, να “πολλαπλασιάζουμε κι όχι να αφαιρούμε”. Χτίζοντας πάνω σε σταθερή βάση (την εδραιωμένη επαφή με νέους και γονείς κατά την τριετία της δράσης των ΔΕΝ, αλλά και την κερδισμένη εμπειρία των μελών του ΔΕΝ+) εξελίσσουμε την μεθοδολογία της κοινωνικο-πολιτισμικής εμπύχωσης στην πιο πολύπλοκη διάστασή του, στοχεύοντας στο να διαμορφώσουμε μαζί με τους συμμετέχοντες το συγκεκριμένο περιεχόμενο της δράσης, διαφορετικά σε κάθε “τόπο” όπου θα υπάρξει ο εργαστηριακός χώρος των ΔΕΝ. Η δράση των ΔΕΝ, στο νέο της κύκλο, αποκτά μια νέα μορφή τεσσάρων διαστάσεων που χαρακτηρίζονται από τέσσερα “δ”: δημιουργικά, διαπολιτισμικά, διαδραστικά ΚΑΙ διαφοροποιημένα εργαστήρια νέων. Προσθέτοντας ένα ακόμα “δ”, πολλαπλασιάζουμε την ικανότητα της δράσης να απαντήσει διαφοροποιημένες ανάγκες στο διαφοροποιημένο κοινωνικό πεδίο της Θράκης όπου δραστηριοποιείται. Η δράση εξελίσσεται σε Δ⁴ΕΝ.

Οι νέοι ΔΕΝτόποι: Αξιοποιώντας τη μεθοδολογία της κοινωνικο-πολιτισμικής εμπύχωσης, δημιουργούμε και εξελίσσουμε διαφοροποιημένες δράσεις στο χωροχρόνο. Οι διαφοροποιημένοι “χώροι των ΔΕΝ” στον φετινό κύκλο είναι πέντε: στην Κομοτηνή, στην Ξάνθη, σε επιλεγμένες γεωγραφικές περιοχές των Ν. Ξάνθης και Ροδόπης (αξιοποιώντας την κινητή μονάδα – βαν των ΔΕΝ), στη Θεσσαλονίκη (ομάδα φοιτητών με καταγωγή από τη Θράκη) και στο διαδίκτυο (στον διαδικτυακό τόπο των ΔΕΝ στον ιστότοπο του ΠΕΜ).

Τα νέα ΔΕΝ τοπία: Ο κεντρικός στόχος μας εκφράζεται με τη φράση “μαζί συνδιαμορφώνουμε τα ΔΕΝ!” – το κάθε ΔΕΝτοπίο θα αποκτήσει και θα εξελίξει μέσα στον φετινό κύκλο το περιεχόμενό του σε συνδιαλλαγή με τους συμμετέχοντες (νέους – γονείς – ευρύτερο δίκτυο επαφών των ΔΕΝ). Κατά μία έννοια στόχος μας είναι να συνδε(ν)όμαστε σε τόπους γεωγραφικούς, ώστε να αναπτύσσουμε ΔΕΝ τ(ρ)όπους συνύπαρξης από κοντά και να συνδε(ν)όμαστε σε τόπους διαδικτυακούς, ώστε να αναπτύσσουμε ΔΕΝ τ(ρ)όπους απομακρυσμένης συνύπαρξης.

Εξέλιξη του δικτύου συνεργατών των ΔΕΝ

Για τις ανάγκες των νέων ΔΕΝτοπ(ι)ων δημιουργήθηκαν νέες επιμέρους συνθέσεις του ΔΕΝ+, διαφοροποιώντας τους ρόλους συντονισμού της δράσης. Με στόχο να αξιοποιηθεί η πολυετής εμπειρία των εμπυχωτών των ΔΕΝ και η αυξημένη ικανότητα αυτενέργειας για το σχεδιασμό και υλοποίηση δράσεων αλλά και οι δυνατότητες συνεργασίας και συνέργειας που έχουν καλλιεργηθεί μέσα από πολυετή εμπειρία, ο συντονισμός της δράσης των ΔΕΝ γίνεται από μόνος του μία σημαντική “δράση” στον φετινό κύκλο. Διαφοροποιούμε την ομάδα συνεργατών των ΔΕΝ, δημιουργώντας και εξελίσσοντας τρεις ομάδες συντονισμού για τη φετινή δράση τις οποίες έχουμε ονοματίσει “ΟΜ+”.

Διαφοροποιημένος συντονισμός των ΔΕΝ: με στόχο να συνδιαφορφώσουμε έναν διαφοροποιημένο συντονισμό της δράσης των ΔΕΝ, διαμορφώσαμε με νέο τρόπο τους διαφορετικούς ρόλους (καθώς και το έργο του κάθε ρόλου) που χρειάζονται να συνυπάρχουν για την ομαλή υλοποίηση της νέας εξελιγμένης μορφής των ΔΕΝ –

(α) συντονισμός της δράσης (Υπεύθυνη δράσης ΔΕΝ): παρακολούθηση & εποπτεία δράσης & ομάδας συνεργατών / επικοινωνία με υπεύθυνους δράσεων & ΠΕΜ, ενεργή συμμετοχή στον συντονισμό του ΠΕΜ ως συνεργάτης, στον προγραμματισμό και παρακολούθηση του ΠΕΜ / ευθύνη για παραδοτέα έγγραφα δράσης (με μεγάλο όγκο γραφειοκρατικής/διοικητικής εργασίας),

(β) συντονισμός επιμέρους δράσεων (ομάδες συντονισμού): οργάνωση και εξέλιξη δράσεων ανά ΔΕΝτόπο / καταγραφή δράσεων ΔΕΝτόπων / ανάγκες εποπτείας, ενημερότητα για τη διεργασία ομάδας συνεργατών & περιεχόμενο δράσεων. Σεβάλ Οσμάν Ογλού, Μπετούλ Σιράκ, Αλεξία Πασαδάκη, Φατός Αχμέτ (ΟΜ+ Κομοτηνής), Χριστίνα Τσιμούδη, Νιχάτ Εμιν Κεχαγιά, Φατμά Ιμπραήμκο, Ελένη Αγγελίδου (ΟΜ+ Ξάνθης), Μάκης Σπυριδόπουλος, Σεϊλέν Εμιν Κεχαγιά, Δήμητρα Αρμούτογλου, Σερρά Αχμέτ Ογλού (ΟΜ+ Βαν), και

(γ) συντονισμός συνόλου δράσεων (ομάδα συντονισμού ΔΕΝ): συνεργασία με υπεύθυνη δράσης για παραδοτέα έγγραφα δράσης (ενημερωμένοι πίνακες προγράμματος & συμμετοχών / καταγραφές για σύνταξη εκθέσεων / συντονισμός εσωτερικής αξιολόγησης) / επικοινωνία με συνεργάτες ΚΕΣΠΕΜ για ενημέρωση, συνέργεια δράσεων / επικοινωνία με τοπικούς φορείς. Σεβάλ Οσμάν Ογλού, Χριστίνα Τσιμούδη, Μάκης Σπυριδόπουλος.

Η εξέλιξη της μεθοδολογίας συντονισμού και παρακολούθησης της δράσης: Βάζοντας σε πράξη δεξιότητες αυτενέργειας και συνεργασίας, οι επιμέρους ομάδες συντονισμού θα προγραμματίζουν τις συναντήσεις τους και το προχώρημα του έργου τους. Τα διαδικτυακά εργαλεία εσωτερικής επικοινωνίας θα χρησιμεύουν για την αλληλοενημέρωση του δικτύου συνεργατών ώστε να είμαστε συντονισμένοι ως “μία δράση” – το κάθε μέρος του ΔΕΝ+ αναλαμβάνει την ευθύνη συμμετοχής στην επικοινωνία για το προχώρημα του σχεδιασμού και την υλοποίηση των επιμέρους δραστηριοτήτων των ομάδων συντονισμού. Στις ολομέλειες του ΔΕΝ+ θα δίνουμε χώρο για αναστοχασμό και ανατροφοδότηση, τόσο στις επιμέρους ΟΜ+ όσο και στην ομάδα συντονισμού του συνόλου της δράσης.

2. Ομάδες νέων στους ΔΕΝτόπους

Περίληψη της δράσης

Δημιουργικά Εργαστήρια Νέων (ΔΕΝ) - Δράση: “[Ομάδες νέων στους ΔΕΝτόπους](#)” (Οκτώβριος 2013 – Μάιος 2014)

Με σκοπό να αξιοποιηθεί τόσο η εδραιωμένη σχέση των ΔΕΝ με νέους και γονείς όσο και η κερδισμένη εμπειρία των συνεργατών των ΔΕΝ, εξελίξαμε την μεθοδολογία της κοινωνικο-πολιτισμικής εμπύχωσης στην πιο πολύπλοκη διάστασή του, στοχεύοντας στο να διαμορφώσουμε μαζί με τους συμμετέχοντες το συγκεκριμένο περιεχόμενο της δράσης, διαφορετικά σε κάθε τόπο όπου υπήρξε ο εργαστηριακός χώρος των ΔΕΝ.

Οι νέοι ΔΕΝτόποι: Αξιοποιώντας τη μεθοδολογία της κοινωνικο-πολιτισμικής εμπύχωσης, δημιουργήσαμε και εξελίξαμε διαφοροποιημένες δράσεις στο χωροχρόνο. Οι διαφοροποιημένοι “χώροι των ΔΕΝ” στον φετινό κύκλο ήταν πέντε: στην Κομοτηνή, στην Ξάνθη, σε επιλεγμένες γεωγραφικές περιοχές των Ν. Ξάνθης και Ροδόπης (αξιοποιώντας την κινητή μονάδα – βαν των ΔΕΝ), στη Θεσσαλονίκη (ομάδα φοιτητών με καταγωγή από τη Θράκη) και στο διαδίκτυο (στον διαδικτυακό τόπο των ΔΕΝ στον ιστότοπο του ΠΕΜ).

Τα νέα ΔΕΝ τοπία: Ο κεντρικός στόχος εκφράστηκε με τη φράση “μαζί συνδιαμορφώνουμε τα ΔΕΝ!” – το κάθε ΔΕΝτοπίο απέκτησε και εξέλιξε μέσα στον φετινό κύκλο το περιεχόμενό του σε άμεση συνδιαλλαγή με τους συμμετέχοντες (νέους – γονείς – ευρύτερο δίκτυο επαφών των ΔΕΝ). Σκοπός των επιμέρους δράσεων που αναπτύχθηκαν ήταν διττός: να “συνδε(ν)όμαστε” σε τόπους γεωγραφικούς, ώστε να αναπτύξουμε ΔΕΝ τ(ρ)όπους συνύπαρξης από κοντά και να συνδε(ν)όμαστε σε τόπους διαδικτυακούς, ώστε να αναπτύξουμε ΔΕΝ τ(ρ)όπους απομακρυσμένης συνύπαρξης.

Οι συναντήσεις νέων στους τρεις επιμέρους ΔΕΝτόπους ξεκίνησαν τον Οκτώβριο 2013. Καθώς εξελισσόταν ο κύκλος ζωής της δράσης σε κάθε ΔΕΝτόπο, οι νέοι ενθαρρύνθηκαν να σχεδιάσουν και να αναπτύξουν δικά τους κοινά δημιουργικά έργα και δράσεις (“ΔΕΝτοπία”). Ταυτόχρονα, ο κύκλος δράσης των ομάδων νέων εξελισσόταν και στον [διαδικτυακό ΔΕΝτόπο](#) στην ιστοσελίδα του ΠΕΜ όπου αναπτύσσεται το “[δίκτυο νέων ΔΕΝ](#)”.

(α) Στην **Κομοτηνή** και στην **Ξάνθη**, αξιοποιήθηκαν οι χώροι των ΔΕΝ στα ΚΕΣΠΕΜ, καθώς και ο χώρος της Αυλαίας του ΚΕΣΠΕΜ Κομοτηνής.

Το πρώτο δεκαπενθήμερο του Απριλίου, οι ομάδες νέων στους ΔΕΝτόπους Κομοτηνής και Ξάνθης ολοκλήρωσαν τον πρώτο κύκλο δράσης τους (φθινόπωρο - χειμώνας). Στο τέλος του Απριλίου, ο κάθε ΔΕΝτόπος σχεδίασε μία **ξεχωριστή ανοιξιάτικη δράση** με κεντρικό άξονα την ενθάρρυνση της ανάπτυξης ενός διαδραστικού εργαστηριακού χώρου - “[Δ.Ε.Ν. χτίζουμε κοινότητα, αλληλεπιδρώντας μεταξύ μας](#)”. Σκοπός της ανοιξιάτικης

δράσης των ΔΕΝτόπων ήταν να εξερευνησουμε σε περισσότερο βάθος τη δυνατότητα του “τρίτου δέλτα” του Δ⁴ΕΝ (δημιουργικό, διαπολιτισμικό, *διαδραστικό*, διαφοροποιημένο εργαστήρι νέων) Οι ανοιξιάτικες δράσεις θα υλοποιήθηκαν σε κάθε ΔΕΝτόπο κατά τον Μάιο 2014.

Στον ΔΕΝτόπο της Κομοτηνής – διαμορφώθηκαν ομάδες γονέων-παιδιών οι οποίες συμμετείχαν σ' ένα ειδικά σχεδιασμένο εργαστήρι εμπύχωσης. “*Η ιστορία του εγώ και του εσύ που ήθελαν να φτιάξουν το εμείς*” ήταν ο τίτλος του ανοιξιάτικου ταξιδιού που έκαναν γονείς με παιδιά των ομάδων. Η ιστορία είχε το δικό της ξεδίπλωμα, ενώ κάθε βδομάδα μία κεντρική έννοια δομούσε τη συνάντηση (γνωριζόμαστε; όρια / ενεργητική ακρόαση, αυτοεκτίμηση/εμπιστοσύνη) με στόχο να βιώσουν γονείς και παιδιά τη σημασία του κοινού ποιοτικού χρόνου.

Στον ΔΕΝτόπο της Ξάνθης - οι ομάδες παιδιών και προεφήβων κάλεσαν τους γονείς τους για κοινή δράση στα πλαίσια των ΔΕΝ. Η ομάδα εφήβων σχεδίασε και προετοίμασε τη δική της ξεχωριστή θερινή δράση (τριήμερη κατασκήνωση). Επίσης, μέσα από ένα βιωματικό εργαστήρι εμπύχωσης ειδικά σχεδιασμένο για ενήλικες, οι γονείς των νέων είχαν την ευκαιρία να γνωριστούν μεταξύ τους και να εμβαθύνουν γύρω από τη μεθοδολογία εμπύχωσης που αξιοποιείται στα ΔΕΝ.

(β) Η δράση του **βαν των ΔΕΝ** επικεντρώθηκε σε διαφορετικές γεωγραφικές περιοχές ανά χρονική περίοδο, προσφέροντας σε διαφορετικούς κάθε φορά νέους την ευκαιρία να συμμετέχουν για 6-8 βδομάδες σε δράση ειδικά σχεδιασμένη βάση των επιθυμιών και αναγκών που αναδυόταν κάθε φορά απ' την έρευνα πεδίου που διενεργούσαν οι εμπυχωτές.

ΧΡΟΝΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ	ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ	ΧΩΡΙΑ
Οκτώβριος - Δεκέμβριος 2013	Ορεινή περιοχή Ν. Ξάνθης	Πάχνη, Κένταυρος (Δ. Μύκης)
Ιανουάριος – Απρίλιος 2014	Πεδινή περιοχή Ν. Ξάνθης και Ν. Ροδόπης	Μικροχώρι, Γαλάνη (Δ. Τοπείρου), Γενισέα, Φίλια (Δ. Αβδήρων), Ίασμος
Απρίλιος - Μάιος 2014	Ν. Ξάνθης – Ν. Ροδόπης	Πάχνη, Σούνιο, Γλαύκη, Εχίνος, Σάπες, Εύλαλο, Φίλια, Άκαρπο, Ιτέα, Ίασμος, Ηλιοπέτρα, Ωραιόν

Στον Κένταυρο, στα Φίλια και στη Γαλάνη αναπτύχθηκε **σχέση με τοπικούς φορείς** (Σύλλογος Νέων Κενταύρου, Σύλλογος Γυναικών Φιλίων, Πολιτιστικός Σύλλογος Γαλάνης). Η ευκαιρία θεσμικής συνεργασίας στα Φίλια αποτέλεσε σημαντική εξέλιξη της δράσης των ΔΕΝ μιας κι έχουμε αναπτύξει πολύχρονη σχέση με την κοινότητα χάρη στην σταθερή συμμετοχή νέων από τα Φίλια στις δράσεις που οργανώνουν τα ΔΕΝ από το 2003, καθώς και το γεγονός ότι νέοι-μέλη ομάδων από τα Φίλια -σήμερα ενήλικες- είναι Εμπυχωτές και μέλη του δικτύου συνεργατών των ΔΕΝ. Ανταποκρινόμενοι στην ανάγκη κι επιθυμία των μελών του Συλλόγου να συμπεριλάβει η δράση τόσο τους νέους όσο και τα παιδιά, **δημιουργήσαμε ένα δημιουργικό εργαστήρι “γονέα-παιδιού”** με μια σειρά 8 συναντήσεων (Φεβρουάριος-Μάρτιος 2014) και τη συμμετοχή 22 γονέων και 25 νέων. Ο στόχος διαμορφώθηκε από κοινού: “*Μαζί θα εξερευνησουμε στην πράξη την αξιοποίηση του δημιουργικού χρόνου που χρειάζεται ο γονιός να αφιερώνει στο παιδί του, ικανοποιώντας ταυτόχρονα την επιθυμία των παιδιών να εμπλακούν με το χώρο του Συλλόγου.*” Η συνεργασία με τον Πολιτιστικό Σύλλογο Γαλάνης έχτισε πάνω σε πολύχρονη σχέση των ΔΕΝ με την τοπική κοινωνία για τη φιλοξενία των Θερινών ΔΕΝ (2006-2013). Ανταποκρινόμενοι στην επιθυμία των μελών του Συλλόγου να αναπτυχθεί δράση για γονείς και νέους, **δημιουργήσαμε ένα δημιουργικό εργαστήρι “γονέα-παιδιού”** με μια σειρά συναντήσεων (Απρίλιος-Μάιος 2014) το οποίο έδωσε την ευκαιρία στην τοπική κοινωνία που φιλοξενεί δράσεις των ΔΕΝ να αποκτήσει μία βιωματική κατανόηση των στόχων και της μεθοδολογίας του ΔΕΝ στον χώρο της διαπολιτισμικής συνύπαρξης. Η δράση έδωσε την ευκαιρία στο διαδικτυακό “Δίκτυο νέων ΔΕΝ” να προσθέσει άλλη μία κατηγορία ομάδων, τις [ομάδες Γονέων-Παιδιών](#).

Η δράση του βαν των ΔΕΝ ξεκίνησε από τον Απρίλιο μια **ξεχωριστή ανοιξιάτικη δράση** (Απρίλιος-Μάιος 2014) σε διαφορετικές κοινότητες των Ν. Ξάνθης και Ροδόπης που γνωρίζουν τη δράση του βαν των ΔΕΝ από πέρσι (ανοιξιάτικη και θερινή δράση 2013). Η κεντρική ιδέα της ανοιξιάτικης δράσης δομήθηκε γύρω στο θέμα “[Η ΔΕΝίτσα και οι φίλοι της](#)”. Η Νίτσα ΔΕΝίτσα -η οποία πέρσι τριγύρισε αναζητώντας τις ιστορίες του κάθε τόπου-φέτος, αναζήτησε παρέα. Έτσι, οι νέοι κάθε τόπου κατασκεύασαν μια κούκλα φίλη/φίλο της ΔΕΝίτσας. Οι νέες περιπέτειες της ΔΕΝίτσας παρουσιάζονται στους διαδικτυακούς ΔΕΝτόπους στην ενότητα “[ΔΕΝ ταξιδεύουμε!](#)”. Καθώς εξελισσόταν η δράση γινόταν ταυτόχρονα και έρευνα πεδίου για τη φιλοξενία της.

(γ) Η δράση που αναπτύχθηκε τον Φεβρουάριο με νέους στην “Αυλαία” με σκοπό να δημιουργήσει έναν διαπολιτισμικό πολυχώρο έκφρασης για νέους ενήλικες και εφήβους του ΚΕΣΠΕΜ Κομοτηνής αναδιοργανώθηκε κι ανασχεδιάστηκε λόγω της μη-διαθεσιμότητας του χώρου απ' την 1η Μαρτίου. Απευθύνθηκε σε **νέους ενήλικες/φοιτητές** με στόχο να διαμορφωθούν προτάσεις επιμέρους δράσεων που “γεφυρώνουν” νέους ενήλικες (ειδικά φοιτητές της Θράκης που σπουδάζουν εκτός Θράκης) και εφήβους (κυρίως Λυκείου).

Με την θετική ανταπόκριση των νέων, **δημιουργήθηκε μία ομάδα νέων ενηλίκων/φοιτητών** -με καταγωγή από την Ξάνθη, την Κομοτηνή, τη Σμίνθη και τις Σάπες- με κύκλο δράσης από τον Μάρτιο μέχρι τον Μάιο 2014. Κατ' αυτόν τον τρόπο, η δράση των ΔΕΝ απέκτησε έναν νέο "ΔΕΝτόπο" (στην Θεσσαλονίκη) κι ένα νέο "ΔΕΝτοπίο" (ομάδα νέων ΔΕΝηλίκων). Η ομάδα νέων ΔΕΝηλίκων πραγματοποίησε κύκλο συναντήσεων στη Θεσσαλονίκη και στη Θράκη. Δημιουργήθηκε μία ταινία μικρού μήκους με θέμα τη μετάβαση από την εφηβική στην φοιτητική φάση ζωής με στόχο να αξιοποιηθεί ως ερέθισμα για δράση με εφήβους στα ΔΕΝ/ΚΕΣΠΕΜ των Ν. Ξάνθης & Ροδόπης που γεφυρώνει δύο ξεχωριστές φάσεις της ζωής ενός νέου – τη μαθητική και την φοιτητική. Καθώς οι νέοι σπουδάζουν παιδαγωγικά στο ΑΠΘ, το ενδιαφέρον τους για τη δράση των ΔΕΝ είχε πολλές διαστάσεις. Η ομάδα εκδήλωσε ενδιαφέρον τόσο στη δημιουργία βιωματικής θερινής δράσης για τον εαυτό της (κατασκήνωση νέων ενηλίκων), όσο και την επιθυμία για συμμετοχή στην επιμόρφωση (πρακτική άσκηση) και στις δραστηριότητες που διοργανώνουν οι συνεργάτες των ΔΕΝ για τις θερινές ημερήσιες κατασκηνώσεις στην Γαλάνη (Νέστος).

Συμμετοχή στη δράση

Η δράση σκόπευσε στην ενεργή εμπλοκή των τοπικών κοινωνιών σε κάθε ΔΕΝτόπο, καθώς και στη μέγιστη πιθανή διαπολιτισμική συμμετοχή νέων – από άποψη πληθυσμιακής ομάδας στόχου (μειονότητα/πλειονότητα), φύλου (κορίτσια/αγόρια) και ηλικίας (παιδιά/προέφηβοι/έφηβοι/νέοι ενήλικες). Παράλληλα με την ανάπτυξη ομάδων νέων, αναπτύχθηκαν και δράσεις ανοιχτές στη συμμετοχή των γονέων και ενηλίκων μελών των τοπικών κοινωνιών.

(α) Στη δράση ομάδων νέων (παιδιών, προεφήβων, εφήβων και νέων ενηλίκων) - συμμετείχαν **συνολικά 212 νέοι**: 100 αγόρια (47%) και 112 κορίτσια (53%) / 186 νέοι της μειονότητας (88%) και 26 νέοι της πλειονότητας (12%) / 85 παιδιά Νηπ-Α-Β-Γ Δημοτικού (40%), 49 προέφηβοι Δ-Ε-Στ Δημοτικού (23%), 36 έφηβοι Γυμνασίου-Λυκείου (17%), 16 φοιτητές (8%) και 26 νέοι ενήλικες (12%). Ως προς την **προηγούμενη εμπειρία τους στη δράση των ΔΕΝ**, 157 νέοι (74%) συμμετείχαν για πρώτη φορά σε δράση των ΔΕΝ, ενώ 55 (26%) συμμετείχαν και σε προηγούμενες δράσεις των ΔΕΝ. Αναλυτικά στοιχεία συμμετοχής στη δράση "Ομάδες νέων στους ΔΕΝτόπους" για την περίοδο Οκτώβριος 2013 – Απρίλιος 2014 παρουσιάζονται στον **Πίνακα 2.1**.

(β) Στην **ανοιξιάτικη δράση των ΔΕΝτόπων** (Μάιος 2014) συμμετείχαν συνολικά **406 νέοι και ενήλικες** (296 παιδιά, προέφηβοι και έφηβοι, 110 νέοι ενήλικες-φοιτητές και γονείς). Αναλυτικά στοιχεία παρουσιάζονται στον **Πίνακα 2.2**.

Στον **ΔΕΝτόπο Κομοτηνής** συμμετείχαν συνολικά **40 άτομα** (22 νέοι και 18 ενήλικες) σε ομάδες γονέων-παιδιών. Αναλυτικά στοιχεία παρουσιάζονται στον **Πίνακα 2.3**.

Στον **ΔΕΝτόπο Ξάνθης** συμμετείχαν συνολικά **45 άτομα** (32 νέοι και 13 ενήλικες) σε ομάδες γονέων-παιδιών. Αναλυτικά στοιχεία παρουσιάζονται στον **Πίνακα 2.4**.

Στον **ΔΕΝτόπο του βαν** συμμετείχαν συνολικά **306 άτομα** (242 νέοι και 64 ενήλικες) στην ανοιξιάτικη δράση. Αναλυτικά στοιχεία παρουσιάζονται στον **Πίνακα 2.5**.

Στον **ΔΕΝτόπο Θεσσαλονίκης** συμμετείχαν συνολικά **15 νέοι ενήλικες** (φοιτητές με καταγωγή από διαφορετικές περιοχές της Θράκης). Αναλυτικά στοιχεία παρουσιάζονται στον **Πίνακα 2.6**.

3. Εκδηλώσεις ανοιχτές στην τοπική κοινότητα

Οι εκδηλώσεις και ειδικά σχεδιασμένες δράσεις των ΔΕΝ ενισχύουν την δικτύωση και το άνοιγμα προς την ευρύτερη κοινότητα. Χαρακτηριστικό αυτών των δράσεων είναι ότι όλες διασφάλιζαν τις προϋποθέσεις για ενεργό εμπλοκή έτσι, ώστε οι αποδεχόμενοι το κάλεσμα να μπορέσουν να πάρουν μια γεύση των τρόπου δουλειάς και των στόχων των εργαστηρίων. Είναι λειτουργικά ενταγμένες σε μια πορεία-συνέχεια, συντελώντας στο γεφύρωμα μεταξύ άλλων δράσεων. Με αυτό τον τρόπο οι εκδηλώσεις στοχεύουν στην ανατροφοδότηση του ενδιαφέροντος των ήδη συμμετεχόντων και στο να δώσουν στους νέους ενδιαφερόμενους την εικόνα ενός δέντρου που έχει ρίζες και θα ξαναδώσει καρπούς. Προς την κατεύθυνση του ανοίγματος προς την τοπική κοινότητα σημαντική είναι και η συμβολή της σύνδεσης με τους γονείς των παιδιών που συμμετέχουν στις δράσεις.

Στις δράσεις που υλοποιήθηκαν με στόχο το άνοιγμα του ΔΕΝ στις τοπικές κοινωνίες συμμετείχαν συνολικά **259 άτομα** (220 νέοι και 39 ενήλικες). Αναλυτικά στοιχεία συμμετοχής στις επιμέρους δράσεις των ΔΕΝ για την περίοδο Οκτώβριος 2013 – Μάιος 2014 παρουσιάζονται στον **Πίνακα 3**.

3.1 “Μαζί συνδιαμορφώνουμε τα ΔΕΝ!” (ΔΕΝτόπος Ξάνθης)

Περίληψη της δράσης

Δημιουργικά Εργαστήρια Νέων (ΔΕΝ) - Δράση: “[Μαζί συνδιαμορφώνουμε τα ΔΕΝ](#)” (29-31/10 και 5-7/11 2013)

Στον ΔΕΝτόπο της Ξάνθης (ΚΕΣΠΕΜ Ξάνθης), σχεδιάστηκε και υλοποιήθηκε μια σειρά από τριήμερα (29-31/10 και 5-7/11) που ονομάστηκε “Γνωστοί και μη εξαιρετέοι & περαστικοί”. Στόχος της δράσης είναι ταυτόχρονα (α) να ανοίξει τη συνδιαμόρφωση του χώρου και των δράσεων των ΔΕΝ (“ΔΕΝτοπία”) στην ομάδα νέων που μέσα απ' την έρευνα πεδίου αναδύθηκε ως “η μαγιά” των ΔΕΝ στην Ξάνθη (νέοι οι οποίοι συμμετείχαν σταθερά σε ομάδες και θερινές δράσεις των ΔΕΝ), (β) να ενθαρρυνθούν να συνδιαμορφώσουν τον φυσικό χώρο των ΔΕΝ και να φανταστούν την φετινή πορεία της ομάδας τους, ώστε να σχεδιάζονται και να υλοποιούνται μικρά πρότζεκτ που θα επιλέγουν, και (γ) να δοθεί η ευκαιρία σε γονείς και νέους χωρίς προηγούμενη εμπειρία των ΔΕΝ να περάσουν λίγο χρόνο στο χώρο ώστε να πάρουν μία βιωματική γεύση της δράσης.

Συμμετοχή στη δράση

Συνολικά, συμμετείχαν **82 νέοι** και **26 γονείς**. Τα αναλυτικά στοιχεία συμμετοχής στη δράση “Μαζί συνδιαμορφώνουμε τα ΔΕΝ” (29-31/10 και 5-7/11 2013) παρουσιάζονται στον **Πίνακα 3.1**.

3.2 “Αυλαία” (ΔΕΝτόπος Κομοτηνής)

Περίληψη της δράσης

Δημιουργικά Εργαστήρια Νέων (ΔΕΝ) – Δράση: “[Αυλαία στο 2014: γιορτάζουμε μαζί τον ερχομό της νέας χρονιάς](#)” (20/12/2013) & “[Ένα πάρτι για σένα κι εμένα!](#)” (28/02/2014)

Με στόχο την ενθάρρυνση της αίσθησης μιας “κοινότητας ΚΕΣΠΕΜ” -και σε τακτά χρονικά διαστήματα (Δεκέμβριος 2013, Φεβρουάριος 2014)- μέλη των ομάδων νέων που δραστηριοποιούνται στο ΚΕΣΠΕΜ της Κομοτηνής συμμετείχαν σε εκδηλώσεις που διοργανώθηκαν στο χώρο της “Αυλαίας” του ΚΕΣΠΕΜ Κομοτηνής.

Αυτού του τύπου εκδηλώσεις δίνουν την ευκαιρία σε νέους, γονείς, εκπαιδευτικούς κι εμπυχωτές να χαρούν και να γιορτάσουν κοινό έργο, δένουν τις επιμέρους δράσεις του ΚΕΣΠΕΜ μεταξύ τους, καλλιεργώντας ταυτόχρονα τη συνεργασία και συνύπαρξη στην πράξη.

Οι εμπυχωτές των ομάδων νέων συνεργάστηκαν για το σχεδιασμό, την προετοιμασία και την υλοποίηση της εκδήλωσης με τους εκπαιδευτικούς και τα μέλη της ομάδας διοικητικής στήριξης του ΚΕΣΠΕΜ Κομοτηνής. Για την εκδήλωση του Φεβρουαρίου, ομάδα παιδιών δημιούργησε την πρόσκληση που μοιράστηκε στις υπόλοιπες ομάδες, γονείς και μαθητές του ΚΕΣΠΕΜ.

Συμμετοχή στη δράση

Συνολικά, συμμετείχαν **58 νέοι** και **13 γονείς**. Τα αναλυτικά στοιχεία συμμετοχής στη δράση “Αυλαία” παρουσιάζονται στον **Πίνακα 3.2**.

3.3 Διαπολιτισμικός Πολυχώρος Έκφρασης για Νέους και Νέες

Από τον Φεβρουάριο 2014 αναπτύσσεται μια ξεχωριστή δράση που απευθύνεται σε εφήβους Λυκείου και νέους ενήλικες/φοιτητές. Στόχος της δράσης αυτής είναι να εξελίξει και να χτίσει πάνω σε δράσεις που έχουν αναπτυχθεί τις προηγούμενες χρονιές (2010-2013) στις δύο ηλικιακές ομάδες, προσφέροντας έναν χώρο που εμπυχώνει τη διαπολιτισμική συνύπαρξη. Με την έννοια του χώρου εννοείται τόσο ο “φυσικός χώρος” (όπως είναι η ανάπτυξη ενός στεκιού) όσο κι ο “ψυχοκοινωνικός χώρος” που χτίζεται καθώς μια ομάδα νέων συνδιαμορφώνει στα πλαίσια της μεθοδολογίας κοινωνικο-πολιτισμικής εμπύχωσης των ΔΕΝ μία συγκεκριμένη δράση νέων (project).

Περίληψη της δράσης

Δημιουργικά Εργαστήρια Νέων (ΔΕΝ) – Δράση: “[Διαπολιτισμικός Πολυχώρος για Νέους και Νέες στην Αυλαία](#)” (Φεβρουάριος-2014)

Αρχικά -και για το διάστημα του Φεβρουαρίου 2014 όπου ήταν ακόμα διαθέσιμος για χρήση στο ΚΕΣΠΕΜ Κομοτηνής- αξιοποιήθηκε ο χώρος της “Αυλαίας” για την ανάπτυξη της δράσης και απευθύνθηκε κάλεσμα σε εφήβους. Η δράση σχεδιάστηκε για τον συγκεκριμένο χώρο και με σκοπό να αναπτυχθεί για τέσσερις μήνες με

το εξής σκεπτικό:

Ο Διαπολιτισμικός Πολυχώρος Έκφρασης Αυλαία θα υποδέχεται κάθε Σάββατο απόγευμα νέους και νέες από την Κομοτηνή προσφέροντας τους έναν πολυχώρο για έκφραση, δημιουργία, προβληματισμό, παιχνίδι, χαλάρωση, προβολές, συναυλίες, συζητήσεις, επαφή με άλλους/ες νέους/ες της πόλης μέσα σε ένα πλαίσιο που προωθεί την συνύπαρξη, την συνεργασία, το μοίρασμα εμπειριών και θέτει τις βάσεις για ένα μέλλον πιο ανθρώπινο, αληθινό και χαρούμενο.

Για την υλοποίηση της δράσης υπήρξε συνεργασία με άλλες δράσεις του ΚΕΣΠΕΜ και τους εκπαιδευτικούς των μαθητών και μαθητριών Γυμνασίου και Λυκείου. Οι συναντήσεις με τους νέους και νέες που ανταποκρίθηκαν στο κάλεσμα ολοκληρώθηκαν με μία δράση όπου οι νέοι οργάνωσαν μία μουσική βραδιά, ανοίγοντας το χώρο της “Αυλαίας” σε συμμαθητές/τριες και φίλους τους το Σάββατο 22/02/2014.

Με το δεδομένο της μη διαθεσιμότητας του χώρου της “Αυλαίας” από την 1η Μαρτίου 2014, η δράση αναδιοργανώθηκε κι ανασχεδιάστηκε. Απευθύνθηκε σε νέους ενήλικες/φοιτητές με στόχο να διαμορφωθούν προτάσεις επιμέρους δράσεων που “γεφυρώνουν” νέους ενήλικες (ειδικά φοιτητές της Θράκης που σπουδάζουν εκτός Θράκης) και εφήβους (κυρίως Λυκείου).

Συμμετοχή στη δράση

Συνολικά, συμμετείχαν **49 νέοι**. Τα αναλυτικά στοιχεία συμμετοχής στη δράση “Διαπολιτισμικός Πολυχώρος Έκφρασης για Νέους και Νέες” παρουσιάζονται στον **Πίνακα 3.3**.

3.4 ΔΕΝ<>ΚΕΣΠΕΜ

Με σκοπό την καλλιέργεια της συνεργασίας και της συνύπαρξης στην πράξη, αυτού του τύπου εκδηλώσεις δίνουν την ευκαιρία σε μέλη του δικτύου συνεργατών των ΔΕΝ να συμβάλλουν σε κοινό έργο των ΚΕΣΠΕΜ ως μέλη μιας κοινότητας συνεργατών που συμπεριλαμβάνει συνεργάτες επιμέρους δράσεων των ΚΕΣΠΕΜ (εκπαιδευτικές δράσεις, δράσεις στήριξης και εμπύχωσης, διοικητική στήριξη του ΠΕΜ).

Περίληψη της δράσης

Δημιουργικά Εργαστήρια Νέων (ΔΕΝ) – Δράση: “Συμμετοχή των ΔΕΝ στη γιορτή ΚΕΣΠΕΜ στον Ίασμο” (05/04/2014)

Οι εμπυχωτές του ΔΕΝτόπου του Βαν συνεργάστηκαν για το σχεδιασμό, την προετοιμασία και την υλοποίηση της εκδήλωσης με τα μέλη της ομάδας διοικητικής στήριξης των ΚΕΣΠΕΜ Κομοτηνής και Ίασμου. Αξιοποιήθηκε η μεθοδολογία της κοινωνικο-πολιτισμικής εμπύχωσης που αναπτύσσουν τα ΔΕΝ ώστε να σχεδιαστούν και να υλοποιηθούν δραστηριότητες με χαρακτήρα παιχνιδιού που ενθάρρυναν τη συνεργασία μεταξύ των παιδιών που συμμετείχαν στην γιορτή και τους πρόσφεραν μία γεύση των ΔΕΝ.

Συμμετοχή στη δράση

Συνολικά, συμμετείχαν **31 νέοι**. Τα αναλυτικά στοιχεία συμμετοχής στη δράση “Γιορτή ΚΕΣΠΕΜ στον Ίασμο” παρουσιάζονται στον **Πίνακα 3.4**.

3.5 Ομάδα νέων ΔΕΝ <> Ομάδα νέων Σχολής Χιλλ (Αθήνα)

Δημιουργικά Εργαστήρια Νέων (ΔΕΝ) – Δράση: “Χτίζοντας γέφυρες συνύπαρξης” (Άνοιξη – Φθινόπωρο 2014)

Περίληψη της δράσης

Από τον Μάρτιο, τα ΔΕΝ συνεργάζονται με τη Σχολή Χιλλ (Ιδιωτικό Νηπιαγωγείο και Δημοτικό, Πλάκα, Αθήνα) για το σχεδιασμό και τη συνδιαμόρφωση ενός προγράμματος συνεργασίας μεταξύ δύο κοινοτήτων με πολλά ίδια και αρκετά διαφορετικά χαρακτηριστικά. Η πρότασή δράσης έχει στόχο τη γνωριμία παιδιών και ενηλίκων, την κατανόηση των συνθηκών ζωής της κάθε κοινότητας και την ανάπτυξη σχέσεων αλληλοεκτίμησης και σεβασμού.

Το πρόγραμμα εξελίσσεται σε **τέσσερις φάσεις**: (α) την προετοιμασία ενηλίκων και νέων των δύο ομάδων (θεωρητική υποστήριξη, επικοινωνία), (β) κοινές δραστηριότητες και απομακρυσμένη σύνδεση (skype) μεταξύ ομάδας νέων Σχολής Χιλλ ομάδας νέων κατά τη θερινή δράση των ΔΕΝ (30 Ιουνίου έως 5 Ιουλίου), (γ) ταξίδι της ομάδας νέων των ΔΕΝ στην Αθήνα και φιλοξενία από την ομάδα των νέων της Σχολής Χιλλ, και (δ) την αξιολόγηση του προγράμματος και τη διαμόρφωση προτάσεων για μελλοντική κοινή δράση.

Για τις ανάγκες του προγράμματος διαμορφώθηκε μια **διευρυμένη ομάδα συνεργατών** που αποτελείται από

μέλη της σχολικής κοινότητας της Σχολής Χιλλ (Μίννη Καρρά, Άγγελος Σκίμπας) και μέλη του δικτύου συνεργατών των ΔΕΝ (Σεβάλ Οσμάν Ογλού, Χριστίνα Τσιμούδη, Μάκης Σπυριδόπουλος, Αλεξία Πασαδάκη, Νιχάτ Εμίν Κεχαγιά, Σερρά Αχμέτ Ογλού).

Η ανάπτυξη της από κοινού δράσης έχει **σκοπό** τη δημιουργία γέφυρας επικοινωνίας μεταξύ των δύο κοινοτήτων και την κατάργηση των «συνόρων». Για όλους τους συμμετέχοντες, μικρούς και μεγάλους, στόχος είναι η διαπίστωση των κοινών αλλά και των διαφορετικών χαρακτηριστικών των δύο ομάδων καθώς και το χτίσιμο φιλίας μέσα από την κατανόηση του κάθε πλαισίου.

Η έννοια της “συνδιαμόρφωσης” είναι κεντρική μεθοδολογική έννοια που διέπει όλες τις φάσεις του προγράμματος (προετοιμασία ομάδων νέων, σχεδιασμός δράσεων και επιμέρους δραστηριοτήτων, συντονισμός απομακρυσμένης και από κοντά σύνδεσης των δύο κοινοτήτων νέων/ενηλίκων). Μέσα από προτάσεις, ανατροφοδότηση και διάλογο, στοχεύουμε να πετύχουμε τη μέγιστη συνδιαλλαγή μεταξύ όλων.

Οι στόχοι του προγράμματος προσεγγίζονται μέσω της επικοινωνίας, της επαφής και της γνωριμίας, της συνάντησης, της ανταλλαγής και του διαλόγου σε δύο επίπεδα, αυτό των ενηλίκων και αυτό των παιδιών. Για τη θερινή δράση, ορίστηκε ένα θέμα βάσει του οποίου έγινε ο σχεδιασμός των δράσεων στο Νέστο (Θράκη) και στη Σαλαμίνα (Αθήνα). Επιλέξαμε ως γενικό θέμα τις «Γέφυρες» και αναζητήσαμε/προγραμματίσαμε σχετικές βιωματικές δράσεις με τα παιδιά. Προσεγγίσαμε το θέμα μας κυριολεκτικά, αλλά και αφηρημένα (κατασκευή μακέτας γέφυρας, αλλά και συζήτηση/παιχνίδι για τις γέφυρες μεταξύ των ανθρώπων). Παράλληλα επεξεργαστήκαμε δύο έννοιες σχετικές με το γενικό θέμα «Γέφυρες», οι οποίες συνδέονται απευθείας με το πρόγραμμα της Θράκης. Η πρώτη είναι «Πρόσθεση, όχι αφαίρεση, πολλαπλασιασμός, όχι διαίρεση» και η δεύτερη είναι το γράμμα/σχήμα «Δ» (του Δ.Ε.Ν.) - επιλέγοντας δράσεις και παιχνίδια για την κατανόησή τους.

Οι δραστηριότητες της θερινής δράσης (30/6 – 5/7) δομήθηκαν γύρω από τις εξής ενότητες: (α) Καλώς ήρθες! Καλώς σε βρήκα! Τα μονοπάτια μας συναντιούνται (στο Νέστο – Γαλάνη / στη Σαλαμίνα), (β) Έλα να σε πάω στην πόλη μου με τα χίλια χρώματα (εκπ/κη επίσκεψη στην Ξάνθη / στη Σαλαμίνα), (γ) Αναζητώντας γέφυρες, συνδυάζουμε τις διαφορετικές μας ματιές (στο Νέστο – Γαλάνη / στη Σαλαμίνα), (δ) Αναζητώντας τα “Δ” σε ανθρώπινα & φυσικά οικοσυστήματα (εκπ/κη επίσκεψη στη λίμνη Βιστωνίδα / επίσκεψη σε νησάκι δίπλα στη Σαλαμίνα) και (ε) Η ροή του ποταμού (γνωρίζοντας το ποτάμι και εκπαίδευση στα κανό, και γνωρίζοντας τους μαιάνδρους με κατάβαση από τα Λιβερά ως τη Γαλάνη / πλέοντας στη θάλασσα στη Σαλαμίνα).

Ιδιαίτερη σημασία δόθηκε σε δύο πλευρές του σχεδιασμού της δράσης: (α) την φάση προετοιμασίας (ώστε να χτιστεί η βάση της κοινής εμπειρίας των δύο ομάδων στη θερινή δράση) και, (β) την καταγραφή των βιωμάτων μας (ώστε να ενθαρρύνουμε την ανατροφοδότηση μεταξύ μας, και την από κοινού αποτίμηση κι αξιολόγηση του προγράμματος).

Η φάση προετοιμασίας (Μάιος – Ιούνιος 2014) περιέλαβε επικοινωνία και γνωριμία «από μακριά» (συνομιλίες μέσω skype) μεταξύ της ομάδας συνεργατών ΔΕΝ-Χιλλ και τον σχεδιασμό της δράσης. Η καταγραφή του προγράμματος αξιοποιεί πολλές και διαφορετικές οπτικές μέσα απ' την τήρηση παράλληλων ημερολογίων από πολλούς συμμετέχοντες και την καταγραφή οπτικού και ηχητικού υλικού. Το καταγεγραμμένο υλικό θα αξιοποιηθεί στην αξιολόγηση του προγράμματος, αλλά και σε πιθανό μελλοντικό πρόγραμμα κοινής δράσης.

Συμμετοχή στη δράση

Συνολικά, στη δράση ανταλλαγής κατά τη θερινή δράση των ΔΕΝ (στο Νέστο, στην Ξάνθη και στη λίμνη Βιστωνίδα) και της Σχολής Χιλλ (στη Σαλαμίνα) συμμετέχουν **106 νέοι** - 36 νέοι από τη Θράκη και 70 νέοι από την Αθήνα. Τα αναλυτικά στοιχεία συμμετοχής στη θερινή φάση της δράση “Χτίζοντας γέφυρες συνύπαρξης” (πρόγραμμα συνεργασίας ΔΕΝ – Σχολής Χιλλ) παρουσιάζονται στον **Πίνακα 3.5**.

4. Θερινά ΔΕΝ 2014

Περίληψη της δράσης

Δημιουργικά Εργαστήρια Νέων (ΔΕΝ) - Δράση: “[Θερινά ΔΕΝ 2014](#)” (Ιούνιος – Ιούλιος 2014)

Στα πλαίσια του προγράμματος του Υπουργείου Παιδείας “Εκπαίδευση για τα παιδιά της μουσουλμανικής μειονότητας στη Θράκη”, τα “Δημιουργικά Εργαστήρια Νέων” - που λειτουργούν ως δράση του προγράμματος στα ΚΕΣΠΕΜ Ν. Ξάνθης και Ν. Ροδόπης - υλοποιούν τη δράση: “Θερινά ΔΕΝ 2014” για τέσσερις εβδομάδες - από την Κυριακή 22 Ιουνίου έως το Σάββατο 19 Ιουλίου 2014. Στη νέα φάση του προγράμματος 2010-2014 ένας απ' τους σκοπούς της δράσης των ΔΕΝ είναι να προσφέρει στους νέους την ευκαιρία να βρεθούν πιο κοντά στην φύση, αξιοποιώντας δημιουργικά τον ελεύθερό τους χρόνο το καλοκαίρι.

Δίκτυο συνεργατών των Θερινών ΔΕΝ: Άννη Βασιλείου, Κοινωνική Ψυχολόγος, Εμφυχώτρια (Επιστημονική Υπεύθυνη Δράσης ΔΕΝ) - Σεβάλ Οσμάν Ογλού, Ψυχολόγος - Μάκης Σπυριδόπουλος, Γυμναστής - Χριστίνα Τσιμούδη, Ψυχολόγος (Συντονισμός δράσης) - Δήμητρα Αρμούτογλου, Φιλολόγος - Φατός Αχμέτ, Βρεφονηπιοκόμος - Σερρά Αχμέτ Ογλού, Εμφυχώτρια - Φατμά Ιμπραήμκο, Ψυχολόγος - Νιχάτ Εμίν Κεχαγιά, Εκπαιδευτικός - Αϊσέ Κιρατζή, Ψυχολόγος - Σεϊλέν Εμίν Κεχαγιά, Κοινωνική Λειτουργός - Αλεξία Πασαδάκη, Κοινωνική Ανθρωπολόγος - Μπετούλ Σιράκ, Κοινωνική Ανθρωπολόγος (Εμφύχωση δράσης)

Στο δίκτυο συνεργατών των ΔΕΝ της θερινής δράσης στο Νέστο (Ακολουθώντας τη ροή: ημερήσιες κατασκηνώσεις στο Νέστο (7-19/7) εντάχθηκαν 16 φοιτητές παιδαγωγικών σχολών της Θεσσαλονίκης και της Αθήνας με καταγωγή από τη Θράκη (Π. Χρύσα, Δημάριο, Κότινο, Σμίνθη, Μικροχώρι, Ξάνθη, Φίλια, Σέλερο, Κομοτηνή, Λοφάριο, Βέλκιο, Εργάνη, Κικίδιο). Το ένα άτομο συμμετείχε στο δίκτυο συνεργατών θερινών ΔΕΝ 2013, ενώ οι υπόλοιποι δεκαπέντε συμμετείχαν στην ομάδα νέων ενηλίκων των ΔΕΝ (Μάρτιος-Ιούνιος 2014). Συγχρόνως, οι εννιά συμμετείχαν στην ομάδα νέων ενηλίκων στην κατασκήνωση στα Άβδηρα (22-25/6/14) της θερινής δράσης των ΔΕΝ. Οι φοιτητές επιμορφώθηκαν από υπό-ομάδα του δικτύου συνεργατών των ΔΕΝ (Αϊσέ Κιρατζή, Σεϊλέν Εμίν Κεχαγιά, Δήμητρα Αρμούτογλου, Φατμά Ιμπραήμκο, Μπετούλ Σιράκ, Φατός Αχμέτ) γύρω από τη μεθοδολογία κοινωνικο-πολιτισμικής εμφύχωσης που αναπτύσσουν τα ΔΕΝ, και είχαν την ευκαιρία να αποκτήσουν πρακτική εμπειρία στην εμφύχωση νέων συμμετέχοντας στην ομάδα εμφυχωτών των θερινών ΔΕΝ.

Ομάδα φοιτητών: Τζεϊλάν Κοτζά, Εσρά Ομέρ, Σινέμ Μπελμπέρ Μουσταφά, Χαθβά Κοτζά, Ραμπάν Ιμπράμ Ογλού, Χαθβά Ντελή, Ιζέλ Αλή Δαή, Τζεμιλέ Καπζά Φειζουλά, Μερβέ Δουλγκέρ, Κενάν Κερήμ, Φατμέ Ιμπίς, Αρζού Μπαντάκ, Εσρά Μπεκήρ Ουστά, Γκαμιζέ Ταχέρ, Οζλέμ Εμπλιούκ, Μελέκ Κιοσέ

Το δίκτυο συνεργατών των θερινών ΔΕΝ πλαισιώθηκε από μέλη της Ελληνικής Ομάδας Διάσωσης Ροδόπης -οι οποίοι -πέρα απ' την εθελοντική στήριξη της δράσης- εντάχθηκαν ενεργά σ' αυτήν, προσφέροντας πολύτιμη γνώση στους νέους γύρω απ' τη διαβίωση στη φύση, τις πρώτες βοήθειες και την προσωπική και ομαδική ασφάλεια: Αντώνης Καρακατσιάνης, Γιάννης Πετρίδης, Δημήτρης Λαγαμτζής, Βασιλική Γεωργίου, Μαρία Εμμανουηλίδου, Στέλιος Ηλιόπουλος, Έλενα Κουτσογιάννη, Λία Κατραντζή, Δημήτρης Τσολάκης

ΔΕΝ συμβιώνουμε: κατασκήνωση νέων ενηλίκων & εφήβων (22-27/6)

Φέτος για πρώτη φορά, μέρος της θερινής δράσης των ΔΕΝ φιλοξενήθηκε στη μαθητική κατασκήνωση "Τα Αρχαία Άβδηρα". Μία ομάδα νέων ενηλίκων και μια ομάδα εφήβων των ΔΕΝ είχαν την ευκαιρία να δημιουργήσουν τη δική τους μικρή κοινότητα, να συνδιαμορφώσουν δραστηριότητες και εργαστήρια εμφύχωσης συνοδευόμενοι από εμφυχωτές, και να καλλιεργήσουν τη μεταξύ τους φιλία. Η δύο διαφορετικές ηλικιακές ομάδες είχαν μία κοινή ημέρα συμβίωσης όπου εξερεύνησαν μαζί το πέρασμα από την εφηβεία στη νέα ενήλικη ζωή. 1η περίοδος: Κυριακή 22 - Τετάρτη 25 Ιουνίου, κατασκήνωση νέων ενηλίκων / 2η περίοδος: Τετάρτη 25 - Παρασκευή 27 Ιουνίου, κατασκήνωση εφήβων.

Γέφυρες συνύπαρξης: ανταλλαγή νέων από Αθήνα & Θράκη (30/6 – 5/7)

Η δράση σχεδιάστηκε από κοινού με τη Σχολή Χιλλ (Αθήνα) και εντάσσεται στο πλαίσιο της διαπολιτισμικής εκπαίδευσης. Αποτελεί μία πρόταση συνεργασίας μεταξύ δύο κοινοτήτων με πολλά ίδια και αρκετά διαφορετικά χαρακτηριστικά με στόχο τη γνωριμία παιδιών και ενηλίκων, την κατανόηση των συνθηκών ζωής της κάθε κοινότητας και την ανάπτυξη σχέσεων αλληλοεκτίμησης και σεβασμού.

Στη θερινή δράση των δύο κοινοτήτων νέων -στην Αθήνα στις ημερήσιες κατασκηνώσεις της Σχολής Χιλλ στη Σαλαμίνα και στη Θράκη στη θερινή δράση των ΔΕΝ στο Νέστο- αναπτύχθηκαν κοινές δραστηριότητες και απομακρυσμένη σύνδεση (επικοινωνία μέσω τηλεφώνου) μεταξύ των δύο ομάδων.

Οι κοινές δραστηριότητες δομήθηκαν γύρω από τις εξής ενότητες:

- 30/6 Τα μονοπάτια μας συναντιούνται / Γεφυρώνουμε, γνωρίζουμε ο ένας τον άλλον (Νέστος / Σαλαμίνα)
- 01/7 Έλα να σε πάω στην πόλη μου με τα χίλια χρώματα / παιχνίδι κρυμμένου θησαυρού (Ξάνθη / Σαλαμίνα)
- 02/7 Αναζητώντας γέφυρες, συνδυάζουμε τις διαφορετικές μας ματιές (Νέστος / Σαλαμίνα)
- 03/7 Αναζητώντας τα "Δ" σε ανθρώπινα & φυσικά οικοσυστήματα / υδάτινες γέφυρες (Βιστωνίδα / Σαλαμίνα)
- 04/7 Παρέα με τη ροή του ποταμού (Νέστος) / Πλεούμε κι εμείς (Σαλαμίνα)
- 05/7 Γνωρίζοντας το ποτάμι και τους μαιάνδρους του / κατάβαση Νέστου (Λιβερά - Γαλάνη)

Ακολουθώντας τη ροή: ημερήσιες κατασκηνώσεις στο Νέστο (7-19/7)

Οι ημερήσιες κατασκηνώσεις διοργανώθηκαν στη Γαλάνη, (Δ. Τοπίου) δίπλα στο Νέστο, σε συνεργασία με τον Πολιτιστικό Σύλλογο Γαλάνης. Προσέφεραν έναν χώρο γνωριμίας και ανάπτυξης από κοινού δραστηριότητας στη φύση - σε νέους όλων των ηλικιών, κι απ' όλο το κοινωνικό πεδίο που πλαισιώνει τη δράση των ΔΕΝ. Οι δραστηριότητες που αναπτύξαμε με τις ομάδες νέων οργανώθηκαν σε εργαστήρια, γύρω από τη γνωριμία με

μία σειρά εκφραστικών μέσων: βίντεο, φωτογραφία, ζωγραφική, θεατρικό παιχνίδι, μουσική με αυτοσχέδια όργανα, αφήγηση παραμυθιού. Ενθαρρύνουν την εξερεύνηση του φυσικού περιβάλλοντος δίπλα στο ποτάμι. Οι νέοι είχαν την ευκαιρία να αναπτύξουν δεξιότητες ατομικής δημιουργικής έκφρασης, συνεργασίας και διαπολιτισμικής συνύπαρξης. Τα εργαστήρια λειτούργησαν καθημερινά από τις 10 το πρωί έως τις 4 το απόγευμα. 1η περίοδος: Δευτέρα 7 - Τετάρτη 9 Ιουλίου, 2η περίοδος: Πέμπτη 10 - Σάββατο 12 Ιουλίου, 3η περίοδος: Δευτέρα 14 - Τετάρτη 16 Ιουλίου, 4η περίοδος: Πέμπτη 17 - Σάββατο 19 Ιουλίου.

Συμμετοχή στη δράση

Συνολικά, συμμετείχαν **243 νέοι** από Κομοτηνή, Εργάνη, Ιτέα, Λοφάριο, Βέλκιο, Κηκίδιο, Ίσαλο, Καλαμόκαστρο (Ν. Ροδόπης) Σούνιο, Φίλια, Άκαρπο, Ξάνθη, Δροσερό, Π. Ζηγό, Π. Χρύσα, Εύμοιρο, Διομήδεια, Π. Εράσμιο, Άβατο, Δέκαρχο, Μικροχώρι, Εύλαλο, Κύρνο, Θαλασσιά, Τοξότες, Γαλάνη, Μάνταινα, Σμίνθη, Πάχνη, Γλαύκη (Ν. Ξάνθης), Καβάλα και Αθήνα. Τα αναλυτικά στοιχεία συμμετοχής στη δράση “Θερινά ΔΕΝ 2014” παρουσιάζονται στον **Πίνακα 4**.

Πίνακες συμμετοχής στις δράσεις των ΔΕΝ

Πίνακας 1

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΣΤΙΣ ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΙΣ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗΣ ΑΝΑΓΚΩΝ

ΗΜΕΡ/ΝΙΑ	ΤΟΠΟΣ	ΕΜΨΥΧΩΤΕΣ	ΝΕΟΙ			ΕΝΗΛΙΚΕΣ		
			Μ/ΤΑ	Π/ΤΑ	ΣΥΝΟΛΟ	Μ/ΤΑ	Π/ΤΑ	ΣΥΝΟΛΟ
ΠΕ 26/9	ΞΑΝΘΗ	ΦΑΤΜΑ ΙΜΠΡΑΗΜΚΟ - ΕΛΕΝΗ ΑΓΓΕΛΙΔΟΥ	6	0	6	0	0	0
ΠΑ 29/9	ΞΑΝΘΗ	ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΤΣΙΜΟΥΔΗ - ΝΙΧΑΤ ΕΜΙΝ ΚΕΧΑΓΙΑ	2	1	3	0	0	0
ΠΑ 4/10	ΠΑΧΝΗ	ΣΕΪΛΕΝ ΕΜΙΝ ΚΕΧΑΓΙΑ	10	0	10	0	0	0
ΤΡ 8/10	ΔΕΝ ΞΑΝ	ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΤΣΙΜΟΥΔΗ - ΝΙΧΑΤ ΕΜΙΝ ΚΕΧΑΓΙΑ - ΦΑΤΜΑ ΙΜΠΡΑΗΜΚΟ - ΕΛΕΝΗ ΑΓΓΕΛΙΔΟΥ	6	0	6	0	0	0
ΤΕ 9/10	ΔΕΝ ΞΑΝ	ΦΑΤΜΑ ΙΜΠΡΑΗΜΚΟ - ΕΛΕΝΗ ΑΓΓΕΛΙΔΟΥ	1	0	1	6	0	6
ΤΕ 9/10	ΔΕΝ ΚΟΜ	ΣΕΒΑΛ ΟΣΜΑΝ ΟΓΛΟΥ - ΑΛΕΞΙΑ ΠΑΣΑΔΑΚΗ - ΦΑΤΟΣ ΑΧΜΕΤ - ΜΠΕΤΟΥΛ ΣΙΡΑΚ	0	0	0	1	0	1
ΠΕ 10/10	ΔΕΝ ΞΑΝ	ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΤΣΙΜΟΥΔΗ - ΝΙΧΑΤ ΕΜΙΝ ΚΕΧΑΓΙΑ	5	0	5	3	0	3
ΠΑ 11/10	ΔΕΝ ΚΟΜ	ΣΕΒΑΛ ΟΣΜΑΝ ΟΓΛΟΥ - ΑΛΕΞΙΑ ΠΑΣΑΔΑΚΗ - ΦΑΤΟΣ ΑΧΜΕΤ - ΜΠΕΤΟΥΛ ΣΙΡΑΚ	13	2	15	13	2	15
ΠΑ 11/10	ΠΑΧΝΗ	ΣΕΪΛΕΝ ΕΜΙΝ ΚΕΧΑΓΙΑ	6	0	6	4	0	4
ΣΥΝΟΛΟ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΩΝ			49	3	52	27	2	29

Πίνακας 2.1

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΝΕΩΝ (ΔΕΝ)
"Ομάδες νέων στους ΔΕΝτόπους" ΟΚΤ 2013 - ΜΑΙ 2014

	ΔΕΝτόπος				ΣΥΝΟΛΟ		
	ΚΟΜΟΤΗΝΗ	ΞΑΝΘΗ	ΒΑΝ	ΘΕΣ/ΚΗ			
ΜΕΙΟΝΟΤΗΤΑ	44	49	81	12	186	88%	100%
ΠΛΕΙΟΝΟΤΗΤΑ	10	7	9	0	26	12%	
	54	56	90	12	212		
ΑΓΟΡΙ	27	31	39	3	100	47%	100%
ΚΟΡΙΤΣΙ	27	25	51	9	112	53%	
	54	56	90	12	212		
ΝΗΠ	14	0	3	0	17	85	40%
Α ΔΗΜ	16	6	4	0	26		
Β ΔΗΜ	10	4	6	0	20		
Γ ΔΗΜ	12	4	6	0	22	49	23%
Δ ΔΗΜ	1	4	14	0	19		
Ε ΔΗΜ	0	11	7	0	18		
ΣΤ ΔΗΜ	0	3	9	0	12	36	17%
Α ΓΥΜ	1	12	4	0	17		
Β ΓΥΜ	0	8	2	0	10		
Γ ΓΥΜ	0	3	5	0	8		
Α ΛΥΚ	0	1	0	0	1		
Β ΛΥΚ	0	0	0	0	0		
Γ ΛΥΚ	0	0	0	0	0		
ΦΟΙΤ/Ν.ΕΝΗΛ	0	0	4	12	16	16	8%
ΕΝΗΛΙΚΑΣ	0	0	26	0	26	26	12%
	54	56	90	12	212		
ΝΕΑ ΣΥΜ	44	30	72	11	157	74%	100%
ΠΡ.ΕΜΠ.ΔΕΝ	10	26	18	1	55	26%	
					212		

Πίνακας 2.2

Συμμετοχή στην ανοιξιάτικη δράση των ΔΕΝ 2014)

ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΔΡΑΣΗ ΔΕΝ	ΝΕΟΙ													Ν. ΕΝΗΛΙΚΕΣ / ΓΟΝΕΙΣ				ΣΥΝ ΣΥΜ		
	ΠΑΙΔΙΑ				ΠΡΟΕΦΗΒΟΙ				ΕΦΗΒΟΙ					ΣΥΝ	Μ/ΤΑ		Π/ΤΑ		ΣΥΝ	
	Μ/ΤΑ	Π/ΤΑ	ΣΥΝ		Μ/ΤΑ	Π/ΤΑ	ΣΥΝ		Μ/ΤΑ	Π/ΤΑ	ΣΥΝ		Αν		Γυ	Αν	Γυ			
	Αγ	Κο	Αγ	Κο	Αγ	Κο	Αγ	Κο	Αγ	Κο	Αγ	Κο	Αγ		Κο	Αγ	Κο			
ΔΕΝ ΤΟΠΟΣ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ (ΜΑΪΟΣ 2014)	13	9			22									22		18			18	40
ΔΕΝ ΤΟΠΟΣ ΞΑΝΘΗΣ (ΜΑΪΟΣ 2014)	2	11	1		14	2	2		4	6	5		3	14	32		13		13	45
ΔΕΝ ΤΟΠΟΣ ΒΑΝ (ΑΠΡΙΛΙΟΣ - ΜΑΪΟΣ 2014)	62	61			123	49	49		98	11	10			21	242	3	61		64	306
ΔΕΝ ΤΟΠΟΣ ΘΕΣ/ΚΗΣ (ΜΑΡΤΙΟΣ - ΜΑΪΟΣ 2014)															5	10			15	15
ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ	77	81	1		159	51	51		102	17	15		3	35	296	8	102		110	406

Πίνακας 2.3

Συμμετοχή στην ανοιξιάτικη δράση του ΔΕΝτόπου Κομοτηνής 2014

ΗΜ/ΝΙΑ ΔΡΑΣΗΣ	ΤΟΠΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΕΜΨΥΧΩΤΕΣ	ΝΕΟΙ													ΕΝΗΛΙΚΕΣ				ΣΥΝ ΣΥΜ	
				ΠΑΙΔΙΑ				ΠΡΟΕΦΗΒΟΙ				ΕΦΗΒΟΙ					ΣΥΝ	Μ/ΤΑ		Π/ΤΑ		
				Μ/ΤΑ	Π/ΤΑ	ΣΥΝ		Μ/ΤΑ	Π/ΤΑ	ΣΥΝ		Μ/ΤΑ	Π/ΤΑ	ΣΥΝ		Αν		Γυ	Αν	Γυ		
				Αγ	Κο	Αγ	Κο	Αγ	Κο	Αγ	Κο	Αγ	Κο	Αγ	Κο	Αγ		Κο	Αγ	Κο		
2/5/2014	ΚΟΜΟΤΗΝΗ	Ομάδες γονέων - παιδιών	ΣΟΟ ΑΠ	1	1			2						0	2		2		2	4		
7/5/2014	ΚΟΜΟΤΗΝΗ	Ομάδες γονέων - παιδιών	ΜπΣ ΦΑ	6	3			9						0	9		7		7	16		
9/5/2014	ΚΟΜΟΤΗΝΗ	Ομάδες γονέων - παιδιών	ΣΟΟ ΑΠ	5	2			7						0	7		6		6	13		
16/5/2014	ΚΟΜΟΤΗΝΗ	Ομάδες γονέων - παιδιών	ΣΟΟ ΑΠ	3	2			5						0	5		4		4	9		
17/5/2014	ΚΟΜΟΤΗΝΗ	Ομάδες γονέων - παιδιών	ΜπΣ ΦΑ	1	1			2						0	2		2		2	4		
21/5/2014	ΚΟΜΟΤΗΝΗ	Ομάδες γονέων - παιδιών	ΜπΣ ΦΑ	2	1			3						0	3		3		3	6		
23/5/2014	ΚΟΜΟΤΗΝΗ	Ομάδες γονέων - παιδιών	ΣΟΟ ΑΠ	3	2			5						0	5		4		4	9		
28/5/2014	ΚΟΜΟΤΗΝΗ	Ομάδες γονέων - παιδιών	ΜπΣ ΦΑ	6	2			8						0	8		7		7	15		
30/5/2014	ΚΟΜΟΤΗΝΗ	Ομάδες γονέων - παιδιών	ΣΟΟ ΑΠ	4	4			8						0	8		5		5	13		
ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ (ΑΤΟΜΑ ΠΟΥ ΣΥΜΜΕΤΕΙΧΑΝ ΣΤΗ ΔΡΑΣΗ)				13	9			22						22	18		18		18	40		

Πίνακας 3

Συμμετοχή στις ΔΕΝ δράσεις 2013-2014

ΗΜ/ΝΙΑ ΔΡΑΣΗΣ	ΤΟΠΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΕΜΨΥΧΩΤΕΣ	ΝΕΟΙ															ΕΝΗΛΙΚΕΣ				ΣΥΝ ΣΥΜ		
				ΠΑΙΔΙΑ					ΠΡΟΕΦΗΒΟΙ					ΕΦΗΒΟΙ					ΣΥΝ	Μ/ΤΑ		Π/ΤΑ		ΣΥΝ	
				Μ/ΤΑ	Π/ΤΑ	ΣΥΝ		Μ/ΤΑ	Π/ΤΑ	ΣΥΝ		Μ/ΤΑ	Π/ΤΑ	ΣΥΝ		Αν	Γυ	Αν		Γυ					
				Αγ	Κο	Αγ	Κο	Αγ	Κο	Αγ	Κο	Αγ	Κο	Αγ	Κο	Αγ	Κο	Αγ	Κο	Αγ	Κο				
29-31/10 & 5-7/11 2013	ΚΕΣΠΕΜ ΞΑΝΘΗΣ	"Μαζί συνδιαμορφώνουμε τα ΔΕΝ: Γνωστοί και μη εξαιρετέοι & περαστικοί"	ΧΤ ΝΕΚ ΕΑ ΦΙ	14	8	0	0	22	20	9	0	0	29	20	11	0	0	31	82	5	19	0	2	26	108
20/12/13	ΚΕΣΠΕΜ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ	"Αυλαία στο 2014"	ΣΟ ΜΣ ΦΑ ΑΠ	15	17	1	2	35	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	36	0	8	0	2	10	46
12/2, 15/2 & 22/2 2014	ΚΕΣΠΕΜ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ	"Διαπολιτισμικός πολυχώρος έκφρασης για νέους & νέες στην Αυλαία"	ΑΚ ΜΣ ΣΕΚ ΦΙ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	19	30	0	0	49	49	0	0	0	0	0	49
28/02/2014	ΚΕΣΠΕΜ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ	"Πάρτυ στην Αυλαία"	ΣΟ ΜΣ ΦΑ ΑΠ	10	11		1	22	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	22	0	3	0	0	3	25
3/4/2014	ΚΕΣΠΕΜ ΙΑΣΜΟΥ	ΔΕΝ<->ΚΕΣΠΕΜ: "Γιορτή ΚΕΣΠΕΜ στον Ιασμο"	ΜΣ ΔΑ ΣΕΚ	7	5	0	0	12	4	2	2	1	9	3	4	0	3	10	31	0	0	0	0	0	31
ΣΥΝΟΛΟ				46	41	1	3	91	25	11	2	1	39	42	45	0	3	90	220	5	30	0	4	39	259

		ΝΕΟΙ				ΕΝΗΛΙΚΕΣ				
Μ/ΤΑ	Π/ΤΑ	ΣΥΝ		ΣΥΝ	Αν	Γυ	Αν	Γυ	ΣΥΝ	ΣΥΝ ΣΥΜ
210					35					245
10					4					14
					39					259

Πίνακας 3.1

Συμμετοχή στις ΔΕΝ δράσεις 2013-2014

ΗΜ/ΝΙΑ ΔΡΑΣΗΣ	ΤΟΠΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΕΜΨΥΧΩΤΕΣ	ΝΕΟΙ															ΕΝΗΛΙΚΕΣ				ΣΥΝ ΣΥΜ		
				ΠΑΙΔΙΑ					ΠΡΟΕΦΗΒΟΙ					ΕΦΗΒΟΙ					ΣΥΝ	Μ/ΤΑ		Π/ΤΑ		ΣΥΝ	
				Μ/ΤΑ	Π/ΤΑ	ΣΥΝ		Μ/ΤΑ	Π/ΤΑ	ΣΥΝ		Μ/ΤΑ	Π/ΤΑ	ΣΥΝ		Αν	Γυ	Αν		Γυ					
				Αγ	Κο	Αγ	Κο	Αγ	Κο	Αγ	Κο	Αγ	Κο	Αγ	Κο	Αγ	Κο	Αγ	Κο	Αγ	Κο				
29/10/13	ΚΕΣΠΕΜ ΞΑΝΘΗΣ	"Μαζί συνδιαμορφώνουμε τα ΔΕΝ: Γνωστοί και μη εξαιρετέοι & περαστικοί"	ΧΡ-ΕΛ-ΦΑ-ΝΙΧ	3	1			4	3	3			6	6	3			9	19	2	5			7	26
30/10/13	ΚΕΣΠΕΜ ΞΑΝΘΗΣ	"Μαζί συνδιαμορφώνουμε τα ΔΕΝ: Γνωστοί και μη εξαιρετέοι & περαστικοί"	ΧΡ-ΕΛ-ΦΑ-ΝΙΧ	1	2			3	1				1					0	4	1				1	5
31/10/13	ΚΕΣΠΕΜ ΞΑΝΘΗΣ	"Μαζί συνδιαμορφώνουμε τα ΔΕΝ: Γνωστοί και μη εξαιρετέοι & περαστικοί"	ΧΡ-ΕΛ-ΦΑ-ΝΙΧ	5	3			8	1				1	4	5			9	18	2	8	1	11	29	
5/11/2013	ΚΕΣΠΕΜ ΞΑΝΘΗΣ	"Μαζί συνδιαμορφώνουμε τα ΔΕΝ: Γνωστοί και μη εξαιρετέοι & περαστικοί"	ΧΡ-ΕΛ-ΦΑ-ΝΙΧ	2				2	15	6			21					0	23	1	1	2	25		
6/11/2013	ΚΕΣΠΕΜ ΞΑΝΘΗΣ	"Μαζί συνδιαμορφώνουμε τα ΔΕΝ: Γνωστοί και μη εξαιρετέοι & περαστικοί"	ΧΡ-ΕΛ-ΦΑ-ΝΙΧ					0					0	10	2			12	12				0	12	
7/11/2013	ΚΕΣΠΕΜ ΞΑΝΘΗΣ	"Μαζί συνδιαμορφώνουμε τα ΔΕΝ: Γνωστοί και μη εξαιρετέοι & περαστικοί"	ΧΡ-ΕΛ-ΦΑ-ΝΙΧ	3	2			5					0	1				1	6	5			5	11	
ΣΥΝΟΛΟ				14	8	0	0	22	20	9	0	0	29	20	11	0	0	31	82	5	19	0	2	26	108

Πίνακας 3.2

Συμμετοχή στις ΔΕΝ δράσεις 2013-2014

ΗΜ/ΝΙΑ ΔΡΑΣΗΣ	ΤΟΠΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΕΜΨΥΧΩΤΕΣ	ΝΕΟΙ															ΕΝΗΛΙΚΕΣ				ΣΥΝ ΣΥΜ		
				ΠΑΙΔΙΑ					ΠΡΟΕΦΗΒΟΙ					ΕΦΗΒΟΙ					ΣΥΝ	Μ/ΤΑ		Π/ΤΑ		ΣΥΝ	
				Μ/ΤΑ	Π/ΤΑ	ΣΥΝ		Μ/ΤΑ	Π/ΤΑ	ΣΥΝ		Μ/ΤΑ	Π/ΤΑ	ΣΥΝ		Αν	Γυ	Αν		Γυ					
				Αγ	Κο	Αγ	Κο	Αγ	Κο	Αγ	Κο	Αγ	Κο	Αγ	Κο	Αγ	Κο	Αγ	Κο	Αγ	Κο				
20/12/2013	ΚΕΣΠΕΜ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ	"Αυλαία στο 2014"	ΣΟ ΜΣ ΦΑ ΑΠ	15	17	1	2	35	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	36	0	8	0	2	10	46
28/02/2014	ΚΕΣΠΕΜ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ	"Πάρτυ στην Αυλαία"	ΣΟ ΜΣ ΦΑ ΑΠ	10	11	0	1	22	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	22	0	3	0	0	3	25
ΣΥΝΟΛΟ				25	28	1	3	57	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	58	0	11	0	2	13	71

Πίνακας 3.3

ΔΡΑΣΗ "ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΟΣ ΠΟΛΥΧΩΡΟΣ ΕΚΦΡΑΣΗΣ ΓΙΑ ΝΕΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΕΣ"

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2014

ΗΜ/ΝΙΑ	ΔΕΝτόπος	ΕΜΨΥΧΩΤΕΣ	ΝΕΟΙ (ΕΦΗΒΟΙ)				
			Μ/ΤΑ		Π/ΤΑ		ΣΥΝ
			Αγ	Κο	Αγ	Κο	
12/02/2014	ΚΟΜΟΤΗΝΗ "ΑΥΛΑΙΑ"	ΑΚ - ΜΣ	7	12			19
15/02/2014	ΚΟΜΟΤΗΝΗ "ΑΥΛΑΙΑ"	ΑΚ - ΜΣ		1			1
22/02/2014	ΚΟΜΟΤΗΝΗ "ΑΥΛΑΙΑ"	ΑΚ - ΜΣ	12	17			29
ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΝΕΩΝ			19	30	0	0	49

Πίνακας 3.4

Συμμετοχή στις ΔΕΝ δράσεις 2013-2014

ΗΜ/ΝΙΑ ΔΡΑΣΗΣ	ΤΟΠΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΕΜΨΥΧΩΤΕΣ	ΝΕΟΙ															
				ΠΑΙΔΙΑ					ΠΡΟΕΦΗΒΟΙ					ΕΦΗΒΟΙ					
				Μ/ΤΑ		Π/ΤΑ		ΣΥΝ	Μ/ΤΑ		Π/ΤΑ		ΣΥΝ	Μ/ΤΑ		Π/ΤΑ		ΣΥΝ	
				Αγ	Κο	Αγ	Κο		Αγ	Κο	Αγ	Κο		Αγ	Κο				
3/4/2014	ΚΕΣΠΕΜ ΙΑΣΜΟΥ	ΔΕΝ<->ΚΕΣΠΕΜ: "Γιορτή ΚΕΣΠΕΜ στον 1ασμο"	ΜΣ ΔΑ ΣΕΚ	7	5	0	0	12	4	2	2	1	9	3	4	0	3	10	31
ΣΥΝΟΛΟ				7	5	0	0	12	4	2	2	1	9	3	4	0	3	10	31

Πίνακας 3.5

ΘΕΡΙΝΑ ΔΕΝ 2014

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΝΕΩΝ ΣΤΗ ΔΡΑΣΗ "ΔΕΝ-ΧΙΛΛ"

	ΘΡΑΚΗ	ΑΘΗΝΑ	ΣΥΝ	
ΜΕΙΟΝΟΤΗΤΑ	27	0	27	
ΠΛΕΙΟΝΟΤΗΤΑ	9	70	79	
ΣΥΝΟΛΟ	36	70	106	
ΑΓΟΡΙΑ	20	40	60	
ΚΟΡΙΤΣΙΑ	16	30	46	
ΣΥΝΟΛΟ	36	70	106	
Α ΔΗΜ	1	17	18	62
Β ΔΗΜ	4	14	18	
Γ ΔΗΜ	2	24	26	
Δ ΔΗΜ	6	11	17	30
Ε ΔΗΜ	5	3	8	
ΣΤ ΔΗΜ	5	0	5	
Α ΓΥΜ	9	1	10	14
Β ΓΥΜ	4	0	4	
ΣΥΝΟΛΟ	36	70	106	106
ΦΙΛΙΑ	15	0	15	16
ΑΚΑΡΠΟ	1	0	1	15
ΞΑΝΘΗ	14	0	14	
Π.ΧΡΥΣΑ	1	0	1	
ΘΑΛΑΣΣΙΑ	2	0	2	2
ΚΑΒΑΛΑ	1	0	1	73
ΑΘΗΝΑ	2	70	72	
ΣΥΝΟΛΟ	36	70	106	106

ΘΡΑΚΗ (30/6-5/7)					
ΔΕ	ΤΡ	ΤΕ	ΠΕ	ΠΑ	ΣΑ
35	35	35	36	33	33
ΣΑΛΑΜΙΝΑ (30/6-5/7)					
ΔΕ	ΤΡ	ΤΕ	ΠΕ	ΠΑ	
68	70	70	69	68	

Πίνακας 4

ΘΕΡΙΝΑ ΔΕΝ 2014

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΝΕΩΝ ΣΤΙΣ ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΔΡΑΣΕΙΣ

	ΚΑΤ	Δ-Χ	ΝΕΣΤΟΣ				ΣΥΝ	%	
ΜΕΙΟΝΟΤΗΤΑ	35	27	41	39	37	38	217	89%	
ΠΛΕΙΟΝΟΤΗΤΑ	5	9	1	4	0	7	26	11%	
ΣΥΝΟΛΟ	40	36	42	43	37	45	243	100%	
ΑΓΟΡΙΑ	14	20	21	19	13	35	122	50%	
ΚΟΡΙΤΣΙΑ	26	16	21	24	24	10	121	50%	
ΣΥΝΟΛΟ	40	36	42	43	37	45	243	100%	
ΝΗΠΙΑ	1	0	1	0	0	2	4	78	32%
Α ΔΗΜ	0	1	4	1	2	3	11		
Β ΔΗΜ	1	4	8	8	7	1	29		
Γ ΔΗΜ	0	2	9	12	6	5	34		
Δ ΔΗΜ	0	6	8	11	6	8	39	105	43%
Ε ΔΗΜ	0	5	10	9	7	15	46		
ΣΤ ΔΗΜ	0	5	1	1	7	6	20		
Α ΓΥΜ	9	9	1	0	1	2	22	42	17%
Β ΓΥΜ	10	4	0	1	1	3	19		
Γ ΓΥΜ	1	0	0	0	0	0	1		
Α ΛΥΚ	0	0	0	0	0	0	0	18	7%
Β ΛΥΚ	4	0	0	0	0	0	4		
Γ ΛΥΚ	1	0	0	0	0	0	1		
ΦΟΙΤ/Ν.ΕΝΗΛ	13	0	0	0	0	0	13		
ΣΥΝΟΛΟ	40	36	42	43	37	45	243	243	100%
ΚΟΜΟΤΗΝΗ	1		6		1	8		19	8%
ΕΡΓΑΝΗ			1		1	2			
ΙΤΕΑ			2			2			
ΛΟΦΑΡΙΟ	1					1			
ΒΕΛΚΙΟ	1					1			
ΚΗΚΙΔΙΟ					2	2			
ΙΣΑΛΟ			2			2			
ΚΑΛΑΜΟΚΑΣΤΡΟ			1			1			
ΣΟΥΝΙΟ	4		2		4	10		66	27%
ΦΙΛΙΑ	5	15			15	1	36		
ΑΚΑΡΠΟ	1	1	1	1	16		20		
ΞΑΝΘΗ	19	14	23	10	1	1	68	77	32%
ΔΡΟΣΕΡΟ			3		0	3			
Π. ΖΥΓΟΣ			1			1			
Π.ΧΡΥΣΑ		1		2		3			
ΕΥΜΟΙΡΟ	1					1			
ΔΙΟΜΗΔΕΙΑ	1					1			
Π. ΕΡΑΣΜΙΟ				2		2			
ΑΒΑΤΟ				1		1		41	17%
ΔΕΚΑΧΟ				1		1			
ΜΙΚΡΟΧΩΡΙ	1			8		9			
ΕΥΛΑΛΟ				12		12			
ΚΥΡΝΟΣ				4		4			
ΤΟΞΟΤΕΣ	1				3	4			
ΠΟΙΜΝΗ	1					1			
ΘΑΛΑΣΣΙΑ		2			3	5			
ΓΑΛΑΝΗ				2	0	2			
ΧΡΥΣΟ	1					1		37	15%
ΜΑΝΤΑΙΝΑ	1					1			
ΣΜΙΝΘΗ	1					1			
ΠΑΧΝΗ					10	10			
ΓΛΑΥΚΗ					24	24		3	1%
ΚΑΒΑΛΑ		1				1			
ΑΘΗΝΑ		2				2			
ΣΥΝΟΛΟ	40	36	42	43	37	45	243	243	100%

ΚΑΤΑΣΚΗΝΩΣΗ (22-27/6)					
ΚΥ	ΔΕ	ΤΡ	ΤΕ	ΠΕ	ΠΑ
15	20	20	40	20	20
ΔΕΝ-ΧΙΛΛ (30/6-5/7)					
ΔΕ	ΤΡ	ΤΕ	ΠΕ	ΠΑ	ΣΑ
35	35	35	36	33	33
ΗΜ.ΚΑΤΑΣΚΗΝΩΣΕΙΣ (ΝΕΣΤΟΣ)					
Α (7-9/7)			Β (10-12/7)		
ΔΕ	ΤΡ	ΤΕ	ΠΕ	ΠΑ	ΣΑ
37	37	28	41	40	39
Γ (14-16/7)		Δ (17-19/7)			
ΔΕ	ΤΡ	ΤΕ	ΠΕ	ΠΑ	ΣΑ
34	36	30	41	39	37

Πίνακες αποτελεσμάτων ερωτηματολογίων

Ομάδες νέων στους ΔΕΝτόπους

Νέοι

Οι νέοι που συμμετείχαν στα ΔΕΝτοπία (ομάδες) των ΔΕΝτόπων (Οκτώβριος 2013-Μάιος 2014) κλήθηκαν να απαντήσουν σε ένα ερωτηματολόγιο αξιολόγησης των δράσεων στις οποίες συμμετείχαν. Το ερωτηματολόγιο αποτελούνταν από έξι θεματικές περιοχές α) γνωστικά οφέλη, β) ομαδικό πνεύμα – διαπολιτισμικότητα, γ) προσωπική ανάπτυξη, δ) αξιολόγηση εμπυχωτών, ε) συνέχεια των ΔΕΝ, και στ) προσωπικά στοιχεία. Κάθε θεματική περιλάμβανε μια λίστα προτάσεων θετικά ή αρνητικά διατυπωμένων που αφορούσαν πιθανές εμπειρίες τους από τα ΔΕΝτοπία (ομάδες). Εφόσον ο νέος πίστευε ότι είχε την συγκεκριμένη εμπειρία καλούνταν να τσεκάρει το αντίστοιχο τετράγωνο.

Το ερωτηματολόγιο συμπληρώθηκε από 61 νέους από την Ξάνθη, την Κομοτηνή και τα γύρω χωριά, 32 αγόρια (52,5%) και 29 (47,5%) κορίτσια, ηλικίας από 6 μέχρι 14 ετών. Από αυτούς του νέους 18 (29,5%) συμμετείχαν στον ΔΕΝτόπο του Βαν των ΔΕΝ, 9 (14,8%) στον ΔΕΝτόπο Κομοτηνής, και 34 (55,7%) στον ΔΕΝτόπο Ξάνθης. Οι περισσότεροι από τους νέους που συμπλήρωσαν τα ερωτηματολόγια (33 νέοι, 54,1%) δεν είχαν συμμετέχει στο παρελθόν σε άλλες ομάδες των ΔΕΝ.

Τα αποτελέσματα παρουσιάζονται στη συνέχεια.

Γνωστικά οφέλη	ΝΑΙ	ΟΧΙ	Σύνολο
Απέκτησα νέες γνώσεις	48 (78,7%)	13 (21,3%)	61
Οι δραστηριότητες που κάναμε είχαν πολύ ενδιαφέρον	58 (95,1%)	3 (4,9%)	61
Έμαθα να κάνω νέα πράγματα	54 (88,5%)	7 (11,5%)	61
Οι δραστηριότητες που κάναμε ήταν εύκολες	57 (93,4%)	4 (6,6%)	61
Μου άρεσαν οι δημιουργίες της ομάδας	57 (93,4%)	4 (6,6%)	61
Απέκτησα νέα ενδιαφέροντα	52 (85,2%)	9 (14,8%)	61
Παρακολούθησα με χαρά όλες τις συναντήσεις της ομάδας	50 (82,0%)	11 (18,0%)	61
Αρνητικές εμπειρίες			
Οι εργασίες που κάναμε ήταν βαρετές	10 (16,4%)	51 (83,6%)	61

Ομαδικό πνεύμα - Διαπολιτισμικότητα	ΝΑΙ	ΟΧΙ	Σύνολο
Απέκτησα νέους φίλους	42 (68,9%)	19 (31,1%)	61
Συνεργάστηκα πολύ καλά με τα άλλα μέλη της ομάδας	51 (83,6%)	10 (16,4%)	61
Έμαθα να δίνω	54 (88,5%)	7 (11,5%)	61
Έμαθα να μοιράζομαι	58 (95,1%)	3 (4,9%)	61
Βοηθούσα τους άλλους	56 (91,8%)	5 (8,2%)	61
Έμαθα να ακούω τους άλλους	55 (90,2%)	6 (9,8%)	61
Ένιωθα ότι με αποδέχονται	47 (86,7%)	14 (13,3%)	61
Ένιωθα ότι με δέχονται όλοι όπως είμαι ακόμα και όταν διαφωνούσα μαζί τους	50 (82,0%)	11 (18,0%)	61
Ήρθα σε επαφή με παιδιά που είναι διαφορετικά από εμένα	36 (59,0%)	25 (41,0%)	61
Αρνητικές εμπειρίες			
Ένιωθα μόνος	2 (3,3%)	59 (96,7%)	61
Με δυσκόλεψε ότι έρχονταν νέα παιδιά στις ομάδες μας	12 (19,7%)	49 (80,3%)	61
Με δυσκόλεψε η επικοινωνία με κάποια μέλη της ομάδας	14 (23,0%)	47 (77,0%)	61

Προσωπική ανάπτυξη	ΝΑΙ	ΟΧΙ	Σύνολο
Έμαθα να χρησιμοποιώ την τέχνη (όπως ζωγραφική, φωτογραφία, βίντεο, χορό, τραγούδι, κατασκευές)	49 (80,3%)	12 (19,7%)	61
Ήταν ένας πολύ ωραίος τρόπος να χρησιμοποιώ τον ελεύθερο χρόνο μου	53 (86,9%)	8 (13,1%)	61
Ένιωσα ότι μπορώ να πετύχω	54 (88,5%)	7 (11,5%)	61
Έμαθα να σκέφτομαι και να κουβεντιάζω διάφορα θέματα στην ομάδα	48 (78,7%)	13 (21,3%)	61
Γνώρισα νέα πράγματα για τον εαυτό μου	53 (86,9%)	8 (13,1%)	61
Έμαθα τα όριά μου	35 (57,4%)	26 (42,6%)	61
Πήρα πρωτοβουλίες, έμαθα δηλαδή να κάνω πράγματα χωρίς	42 (80,3%)	19 (19,7%)	61

να περιμένω να μου πει ο δάσκαλος τι να κάνω			
Αρνητικές εμπειρίες			
Κάποιες φορές δυσκολευόμουν να εκφραστώ ελεύθερα	16 (26,2%)	45 (73,8%)	61

Ο ρόλος των εμπυχωτών	ΝΑΙ	ΟΧΙ	Σύνολο
ένιωθα ότι με αγαπούν	54 (88,5%)	7 (11,5%)	61
μου έμαθαν νέους τρόπους να κάνω πράγματα	57 (93,4%)	4 (6,6%)	61
ένιωθα ότι με σέβονται	59 (96,7%)	2 (3,3%)	61
με ενθάρρυναν να κάνω πράγματα από μόνος μου	50 (82,0%)	11 (18,0%)	61
με βοήθησαν να γνωρίσω νέα πράγματα για τον εαυτό μου	55 (90,2%)	6 (9,8%)	61
με ενθάρρυναν να λέω τη γνώμη μου	50 (82,0%)	11 (18,0%)	61
με βοήθησαν να βρίσκω τρόπους να λύνω τα προβλήματα και τις δυσκολίες μέσα στην ομάδα	47 (77,01)	14 (22,9%)	61
Αρνητικές εμπειρίες			
δεν ενθάρρυναν τη συμμετοχή μου	11 (18,0%)	50 (82,0%)	61

Συνολική αξιολόγηση των ΔΕΝ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	Σύνολο
Θα ήθελα να συνεχίσουν τα ΔΕΝ	58 (95,1%)	3 (4,9%)	61
Θα ήθελα να φέρω κι άλλους φίλους μου στα ΔΕΝ	52 (85,2%)	9 (14,8%)	61
Συζητώ με τους γονείς μου όσα κάνουμε και μαθαίνουμε στα ΔΕΝ	52 (85,2%)	9 (14,8%)	61
Συζητώ με τους φίλους μου όσα κάνουμε και μαθαίνουμε στα ΔΕΝ	54 (88,5%)	7 (11,5%)	61
Αρνητικές εμπειρίες			
Δε θα ήθελα να συμμετέχω ξανά στα ΔΕΝ	5 (8,2%)	56 (91,8%)	61

Γονείς

Οι γονείς των νέων που συμμετείχαν στα ΔΕΝτοπία (ομάδες) των ΔΕΝτόπων (Οκτώβριος 2013-Μάιος 2014) κλήθηκαν να απαντήσουν, επίσης, σε ένα ερωτηματολόγιο αξιολόγησης των δράσεων στις οποίες συμμετείχαν τα παιδιά τους. Το ερωτηματολόγιο αποτελούνταν από έξι θεματικές περιοχές α) γνώσεις – δημιουργικότητα, β) ομαδικότητα – κοινωνικότητα, γ) οφέλη για τους γονείς, δ) οι δάσκαλοι, ε) συνέχεια των ΔΕΝ, και στ) προσωπικά στοιχεία. Κάθε θεματική περιλάμβανε μια λίστα προτάσεων θετικά ή αρνητικά διατυπωμένων που αφορούσαν πιθανές εμπειρίες των ίδιων και των παιδιών τους από τα ΔΕΝ Τοπία. Εφόσον ο γονιός πίστευε ότι είχε την συγκεκριμένη εμπειρία καλούνταν να τσεκάρει το αντίστοιχο τετράγωνο.

Το ερωτηματολόγιο συμπληρώθηκε από 59 γονείς από την Ξάνθη, την Κομοτηνή και τα γύρω χωριά, 49 από τους οποίους (83,1%) είχαν ένα παιδί που συμμετείχε στα ΔΕΝτοπία και 10 (16,9%) δύο παιδιά που συμμετείχαν. Τα παιδιά τους συμμετείχαν στις ομάδες των ΔΕΝτόπων του βαν, της Κομοτηνής και της Ξάνθης, ενώ για 39 γονείς (66,1%) τα παιδιά τους συμμετείχαν για πρώτη φορά και για τους 20 (33,9%) είχαν ξαναπάει.

Τα αποτελέσματα παρουσιάζονται στη συνέχεια.

Γνώσεις – Δημιουργικότητα	ΝΑΙ	ΟΧΙ	Σύνολο
Τα παιδιά γύριζαν σπίτι χαρούμενα	49 (83,1%)	10 (16,9%)	59
Μας μιλούσαν με ενθουσιασμό για όσα έκαναν στα εργαστήρια	41 (69,5%)	18 (30,5%)	59
Τα παιδιά απέκτησαν νέες γνώσεις	52 (88,1%)	7 (11,9%)	59
Τα παιδιά ήθελαν πολύ να συμμετέχουν	50 (84,7%)	9 (15,3%)	59
Τα παιδιά εκφράζονται πιο δημιουργικά	44 (74,6%)	15 (25,4%)	59
Μου άρεσαν πολύ αυτά που έφτιαξαν τα παιδιά	46 (78,0%)	13 (22,0%)	59
Τα παιδιά απέκτησαν νέες καλές συνήθειες	34 (57,6%)	25 (42,4%)	59
Αρνητικές εμπειρίες			
Τα παιδιά δεν ήθελαν πάντα να πηγαίνουν στα εργαστήρια	10 (16,9%)	49 (83,1%)	59

Ομαδικότητα – Κοινωνικότητα	ΝΑΙ	ΟΧΙ	Σύνολο
Τα παιδιά στα εργαστήρια έκαναν νέους φίλους	44 (74,6%)	15 (25,4%)	59
Τα παιδιά έμαθαν να μοιράζονται και να συνεργάζονται	44 (74,6%)	15 (25,4%)	59
Τα παιδιά ένιωθαν ότι στα εργαστήρια έχουν μια καλή παρέα	51 (86,4%)	8 (13,6%)	59
Τα παιδιά απέκτησαν μεγαλύτερη εμπιστοσύνη στον εαυτό τους	33 (55,9%)	26 (44,1%)	59
Αρνητικές εμπειρίες			
Τα παιδιά αισθάνονταν μόνα τους μέσα στα ΔΕΝ	5 (8,5%)	54 (91,5%)	59

Οφέλη για τους γονείς	ΝΑΙ	ΟΧΙ	Σύνολο
Πήραμε νέες γνώσεις μέσα από τα παιδιά μας	39 (66,1%)	20 (33,9%)	59
Μάθαμε να κάνουμε καινούρια πράγματα με τα παιδιά μας	31 (52,5%)	28 (47,5%)	59
Βελτιώθηκαν οι σχέσεις μου με τα παιδιά μου	33 (55,9%)	26 (44,1%)	59
Γνωρίσαμε και εμείς νέους φίλους	30 (50,8%)	29 (49,2%)	59

Οι δάσκαλοι	ΝΑΙ	ΟΧΙ	Σύνολο
Οι δάσκαλοι ήταν πολύ συνεργάσιμοι	54 (91,5%)	5 (8,5%)	59
Οι δάσκαλοι φέρονταν με πολύ καλό τρόπο στα παιδιά	50 (84,7%)	9 (15,3%)	59
Είχαμε πολλή εμπιστοσύνη στους δασκάλους	46 (78,0%)	13 (22,0%)	59
Αρνητικές εμπειρίες			
Τα παιδιά μου δε συνεργάστηκαν πολύ καλά με το δάσκαλο	5 (8,5%)	54 (91,5%)	59

Συνέχεια των ΔΕΝ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	Σύνολο
Θα ήθελα να αναπτυχθούν και άλλες δράσεις	38 (64,5%)	21 (35,6%)	59
Θα ήθελα να συνεχίσουν τα εργαστήρια	54 (91,5%)	5 (8,5%)	59
Θα θέλαμε δράσεις και για τους γονείς	30 (50,8%)	29 (49,2%)	59
Αρνητικές εμπειρίες			
Δε θα πρότεινα και σε άλλους γονείς να φέρουν τα παιδιά τους	9 (15,3%)	50 (84,7%)	59

Θερινά ΔΕΝ

Νέοι

Οι νέοι που συμμετείχαν στα Θερινά ΔΕΝ (Ιούνιος-Ιούλιος 2014) κλήθηκαν να απαντήσουν σε ένα ερωτηματολόγιο αξιολόγησης των δράσεων στις οποίες συμμετείχαν. Το ερωτηματολόγιο αποτελούνταν από έξι θεματικές περιοχές α) γνωστικά οφέλη, β) ομαδικό πνεύμα – διαπολιτισμικότητα, γ) προσωπική ανάπτυξη, δ) αξιολόγηση εμπυχωτών, ε) συνέχεια των ΔΕΝ, και στ) προσωπικά στοιχεία. Κάθε θεματική περιλάμβανε μια λίστα προτάσεων θετικά ή αρνητικά διατυπωμένων που αφορούσαν πιθανές εμπειρίες τους από τα Θερινά ΔΕΝ. Εφόσον ο νέος πίστευε ότι είχε την συγκεκριμένη εμπειρία καλούνταν να τσεκάρει το αντίστοιχο τετράγωνο.

Το ερωτηματολόγιο συμπληρώθηκε από 155 νέους από την Ξάνθη, την Κομοτηνή και τα χωριά που συμμετείχαν, 78 αγόρια (50,3%) και 77 (49,7%) κορίτσια, ηλικίας από 5 μέχρι 15 ετών. Οι περισσότεροι από τους νέους των θερινών ΔΕΝ που συμπλήρωσαν τα ερωτηματολόγια (95 νέοι, 61,3%) είχαν προηγούμενη συμμετοχή σε Θερινά ΔΕΝ ενώ 60 (38,7%) είχαν συμμετέχει στα ΔΕΝτοπία (ομάδες) των ΔΕΝτόπων.

Τα αποτελέσματα παρουσιάζονται στη συνέχεια.

Γνωστικά οφέλη	ΝΑΙ	ΟΧΙ	Σύνολο
Οι δραστηριότητες που κάναμε ήταν εύκολες	149 (96,1%)	6 (3,9%)	155
Έμαθα να κάνω νέα πράγματα	140 (90,3%)	15 (9,7%)	155
Οι δραστηριότητες που κάναμε είχαν πολύ ενδιαφέρον	145 (93,5%)	10 (6,5%)	155
Παρακολούθησα με χαρά το καλοκαιρινό πρόγραμμα	141 (91,0%)	14 (9,0%)	155
Μου άρεσαν οι δημιουργίες της ομάδας	139 (89,7%)	16 (10,3%)	155
Απέκτησα νέες γνώσεις	133 (85,8%)	22 (14,2%)	155
Απέκτησα νέα ενδιαφέροντα	127 (81,9%)	28 (18,1%)	155
Αρνητικές εμπειρίες			
Οι εργασίες που κάναμε ήταν βαρετές	29 (18,7%)	126 (81,3%)	155

Ομαδικό πνεύμα - Διαπολιτισμικότητα	ΝΑΙ	ΟΧΙ	Σύνολο
Έμαθα να μοιράζομαι	136 (87,7%)	19 (12,3%)	155
Έμαθα να ακούω τους άλλους	142 (91,6%)	13 (8,4%)	155
Απέκτησα νέους φίλους	129 (83,2%)	26 (16,8%)	155
Έμαθα να δίνω	137 (88,4%)	18 (11,6%)	155
Συνεργάστηκα πολύ καλά με τα άλλα παιδιά	129 (83,2%)	26 (16,8%)	155
Βοηθούσα τους άλλους	142 (91,6%)	13 (8,4%)	155
Ένιωθα ότι με δέχονται όλοι όπως είμαι ακόμα και όταν διαφωνούσα μαζί τους	133 (85,8%)	22 (14,2%)	155

Ήρθα σε επαφή με παιδιά που είναι διαφορετικά από εμένα	130 (83,9%)	25 (16,1%)	155
Ένωθα ότι με αποδέχονται	129 (83,2%)	26 (16,8%)	155
Αρνητικές εμπειρίες			
Με δυσκόλεψε η επικοινωνία με κάποια παιδιά	46 (29,7%)	109 (70,3%)	155
Με δυσκόλεψε ότι έρχονταν νέα παιδιά	33 (21,3%)	122 (78,7%)	155
Ένωθα μόνος	26 (16,8%)	129 (83,2%)	155

Προσωπική ανάπτυξη	ΝΑΙ	ΟΧΙ	Σύνολο
Ήταν ένας πολύ ωραίος τρόπος να χρησιμοποιώ τον ελεύθερο χρόνο μου	140 (90,3%)	15 (9,7%)	155
Ανακάλυψα καινούρια πράγματα για τη σχέση μου με τη φύση	138 (89,0%)	17 (11,0%)	155
Γνώρισα νέα πράγματα για τον εαυτό μου	141 (91,0%)	14 (9,0%)	155
Έμαθα να χρησιμοποιώ την τέχνη (όπως ζωγραφική, φωτογραφία, βίντεο, χορό, τραγούδι, κατασκευές)	140 (90,3%)	15 (9,7%)	155
Έμαθα τα όριά μου	130 (83,9%)	25 (16,1%)	155
Ένωσα ότι μπορώ να πετύχω	135 (87,1%)	20 (12,9%)	155
Έμαθα να σκέφτομαι και να κουβεντιάζω διάφορα θέματα στην ομάδα	135 (87,1%)	20 (12,9%)	155
Πήρα πρωτοβουλίες, έμαθα δηλαδή να κάνω πράγματα χωρίς να περιμένω να μου πει ο δάσκαλος τι να κάνω	97 (62,6%)	58 (37,4%)	155
Αρνητικές εμπειρίες			
Κάποιες φορές δυσκολευόμουν να εκφραστώ ελεύθερα	73 (47,1%)	82 (52,9%)	155

Ο ρόλος των εμπυχωτών	ΝΑΙ	ΟΧΙ	Σύνολο
Ένωθα ότι με αγαπούν	145 (93,5%)	10 (6,5%)	155
Ένωθα ότι με σέβονται	146 (94,2%)	9 (5,8%)	155
Με ενθάρρυναν να λέω τη γνώμη μου	134 (86,5%)	21 (13,5%)	155
Με βοήθησαν να γνωρίσω νέα πράγματα για τον εαυτό μου	140 (90,3%)	15 (9,7%)	155
Μου έμαθαν νέους τρόπους να κάνω πράγματα	132 (85,2%)	23 (14,8%)	155
Με βοήθησαν να βρίσκω τρόπους να λύνω τα προβλήματα και τις δυσκολίες μέσα στην ομάδα	129 (83,2%)	26 (16,8%)	155
Με ενθάρρυναν να κάνω πράγματα από μόνος μου	132 (85,2%)	23 (14,8%)	155
Αρνητικές εμπειρίες			
Δεν ενθάρρυναν τη συμμετοχή μου	42 (27,1%)	112 (72,3%)	155

Συνολική αξιολόγηση των ΔΕΝ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	Σύνολο
Θα ήθελα να συνεχίσουν τα ΔΕΝ	142 (91,6%)	13 (8,4%)	155
Συζήτησα με τους γονείς μου όσα κάναμε και μάθαμε στα Θερινά ΔΕΝ	146 (94,2%)	9 (5,8%)	155
Πρότεινα σε φίλους μου να έρθουν στα Θερινά ΔΕΝ	132 (85,2%)	23 (14,8%)	155
Συζήτησα με τους φίλους μου όσα κάναμε στα Θερινά ΔΕΝ	134 (86,5%)	21 (13,5%)	155
Αρνητικές εμπειρίες			
Δε θα ήθελα να συμμετέχω ξανά στα Θερινά ΔΕΝ	30 (19,4%)	125 (80,6%)	155

Γονείς

Οι γονείς των νέων που συμμετείχαν στα Θερινά ΔΕΝ (Ιούνιο-Ιούλιος 2014) κλήθηκαν να απαντήσουν σε ένα ερωτηματολόγιο αξιολόγησης των δράσεων στις οποίες συμμετείχαν τα παιδιά τους. Το ερωτηματολόγιο αποτελούνταν από έξι θεματικές περιοχές α) γνώσεις – δημιουργικότητα, β) ομαδικότητα – κοινωνικότητα, γ) οφέλη για τους γονείς, δ) οι δάσκαλοι, ε) συνέχεια των ΔΕΝ, και στ) προσωπικά στοιχεία. Κάθε θεματική περιλάμβανε μια λίστα προτάσεων θετικά ή αρνητικά διατυπωμένων που αφορούσαν πιθανές εμπειρίες των ίδιων και των παιδιών τους από τα Θερινά ΔΕΝ. Εφόσον ο γονιός πίστευε ότι είχε την συγκεκριμένη εμπειρία καλούνταν να τσεκάρει το αντίστοιχο τετράγωνο.

Το ερωτηματολόγιο συμπληρώθηκε από 112 γονείς από την Ξάνθη, την Κομοτηνή και τα γύρω χωριά, 109 από τους οποίους 92 (82,1%) είχαν ένα παιδί που συμμετείχε στα Θερινά ΔΕΝ, και 20 (17,9%) δύο παιδιά που συμμετείχαν. Τα παιδιά τους είχαν ηλικία 6-14 ετών. Για τους περισσότερους 61 (54,5%) τα παιδιά τους δεν συμμετείχαν για πρώτη φορά στα Θερινά ΔΕΝ ενώ για 78 (69,6%) γονείς τα παιδιά τους δεν είχαν προηγούμενη συμμετοχή σε χειμερινές ομάδες των ΔΕΝ.

Τα αποτελέσματα παρουσιάζονται στη συνέχεια.

Γνώσεις – Δημιουργικότητα	ΝΑΙ	ΟΧΙ	Σύνολο
Τα παιδιά απέκτησαν νέες γνώσεις	95 (84,8%)	17 (15,2%)	112
Τα παιδιά ήθελαν πολύ να συμμετέχουν	98 (87,5%)	14 (12,5%)	112
Τα παιδιά γύριζαν σπίτι χαρούμενα	100 (89,3%)	12 (10,7%)	112
Μας μιλούσαν με ενθουσιασμό για όσα έκαναν στα Θερινά ΔΕΝ	95 (84,8%)	17 (15,2%)	112
Μου άρεσαν πολύ αυτά που έφτιαζαν τα παιδιά	88 (78,6%)	24 (21,4%)	112
Τα παιδιά εκφράζονται πιο δημιουργικά	75 (67,0%)	37 (33,0%)	112
Τα παιδιά απέκτησαν νέες καλές συνήθειες	67 (59,8%)	45 (40,2%)	112
Αρνητικές εμπειρίες			
Τα παιδιά δεν ήθελαν να πάνε πάντα	8 (7,1%)	104 (92,9%)	112
Ομαδικότητα – Κοινωνικότητα	ΝΑΙ	ΟΧΙ	Σύνολο
Τα παιδιά έμαθαν να μοιράζονται και να συνεργάζονται	97 (86,6%)	15 (13,4%)	112
Τα παιδιά απέκτησαν μεγαλύτερη εμπιστοσύνη στον εαυτό τους	89 (79,5%)	23 (20,5%)	112
Τα παιδιά στα Θερινά ΔΕΝ έκαναν νέους φίλους	73 (65,2%)	39 (34,8%)	112
Τα παιδιά ένιωθαν ότι στα Θερινά ΔΕΝ έχουν μια καλή παρέα	59 (52,7%)	53 (47,3%)	112
Αρνητικές εμπειρίες			
Τα παιδιά αισθάνονταν μόνα τους μέσα στα Θερινά ΔΕΝ	15 (13,4%)	97 (86,6%)	112
Οφέλη για τους γονείς	ΝΑΙ	ΟΧΙ	Σύνολο
Ήμουν ευχαριστημένος που τα παιδιά μου έκαναν κάτι δημιουργικό το καλοκαίρι	94 (83,9%)	18 (16,1%)	112
Ένοιωθα καλά που τα παιδιά μου έκαναν σύντομες διακοπές	106 (94,6%)	6 (5,4%)	112
Πήραμε νέες γνώσεις μέσα από τα παιδιά μας	74 (66,1%)	38 (33,9%)	112
Βελτιώθηκαν οι σχέσεις μου με τα παιδιά μου	69 (61,6%)	43 (38,4%)	112
Οι δάσκαλοι	ΝΑΙ	ΟΧΙ	Σύνολο
Οι δάσκαλοι ήταν πολύ συνεργάσιμοι	106 (94,6%)	6 (5,4%)	112
Είχαμε πολλή εμπιστοσύνη στους δασκάλους	101 (90,2%)	11 (9,8%)	112
Οι δάσκαλοι φέρονταν με πολύ καλό τρόπο στα παιδιά	107 (95,5%)	5 (4,5%)	112
Αρνητικές εμπειρίες			
Τα παιδιά μου δε συνεργάστηκαν πολύ καλά με τους δασκάλους	7 (6,3%)	105 (93,8%)	112
Συνέχεια των ΔΕΝ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	Σύνολο
Θα ήθελα να συνεχίσουν τα Θερινά ΔΕΝ	107 (95,5%)	5 (4,5%)	112
Θα ήθελα να αναπτυχθούν και άλλες δράσεις	74 (66,1%)	38 (33,9%)	112
Θα θέλαμε δράσεις και για τους γονείς στα Θερινά ΔΕΝ	62 (55,4%)	50 (44,6%)	112
Αρνητικές εμπειρίες			
Δε θα πρότεινα και σε άλλους γονείς να φέρουν τα παιδιά τους	1 (0,9%)	111 (99,1%)	112